



## КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

### ПОСТАНОВА

від 1 червня 2011 р. № 869

Київ

#### Про забезпечення єдиного підходу до формування тарифів на житлово-комунальні послуги

*{Додатково див. [Постанову Окружного адміністративного суду міста Києва № 2а-12409/11/2670 від 09.11.2011](#); [Ухвалу Київського апеляційного адміністративного суду № 2а-12409/11/2670 від 10.04.2012](#)}*

*{Із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 1206 від 26.12.2012}*

*{Додатково див. [Постанову Вищого адміністративного суду № К/9991/29412/12 від 07.02.2013](#)}*

*{Із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ*

*[№ 81 від 06.02.2013](#)*

*[№ 602 від 21.08.2013](#)*

*[№ 81 від 25.03.2014](#)*

*[№ 269 від 17.07.2014](#)*

*[№ 532 від 01.10.2014](#)*

*[№ 74 від 02.03.2015](#)*

*[№ 515 від 17.07.2015](#)*

*[№ 670 від 02.09.2015](#)*

*[№ 258 від 12.04.2017](#)}*

З метою забезпечення єдиного для всіх регіонів підходу до формування тарифів у сфері житлово-комунальних послуг Кабінет Міністрів України **постановляє**:

1. Затвердити такі, що додаються:

[Порядок формування тарифів на теплову енергію, її виробництво, транспортування та постачання, послуги з централізованого опалення і постачання гарячої води;](#)

[Порядок формування тарифів на централізоване водопостачання та водовідведення;](#)

[Порядок формування тарифів на послуги з централізованого постачання холодної води, водовідведення \(з використанням внутрішньобудинкових систем\);](#)

*{Пункт 1 доповнено новим абзацом згідно з Постановою КМ [№ 532 від 01.10.2014](#)}*

[Порядок формування тарифів на послуги з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій;](#)

[Порядок розрахунку роздрібного тарифу на електричну енергію;](#)

[Порядок встановлення роздрібних цін на природний газ для населення.](#)

2. Внести до постанов Кабінету Міністрів України зміни, що додаються.

3. Раді міністрів Автономної Республіки Крим, обласним, Київській та Севастопольській міським державним адміністраціям, органам місцевого самоврядування вжити заходів до неухильного дотримання затверджених цією постановою порядків.

4. Визнати такими, що втратили чинність, постанови Кабінету Міністрів України згідно з [переліком](#), що додається.

Прем'єр-міністр України	М.АЗАРОВ
Інд. 70	

<b>ЗАТВЕРДЖЕНО</b> постановою Кабінету Міністрів України від 1 червня 2011 р. № 869
---

**ПОРЯДОК**  
**формування тарифів на теплову енергію, її виробництво,**  
**транспортування та постачання, послуги з**  
**централізованого опалення і постачання гарячої води**  
**Загальні положення**

1. Цей Порядок визначає механізм формування тарифів на теплову енергію, її виробництво, транспортування та постачання, послуги з централізованого опалення і постачання гарячої води для суб'єктів природних монополій та суб'єктів господарювання на суміжних ринках, які провадять або мають намір провадити господарську діяльність з виробництва теплової енергії, її транспортування магістральними і місцевими (розподільними) тепловими мережами (далі - транспортування) та постачання, надання послуг з централізованого опалення і постачання гарячої води.

2. Цей Порядок застосовується під час установа органамі місцевого самоврядування (далі - уповноважені органи) тарифів на теплову енергію, її виробництво, транспортування та постачання, послуги з централізованого опалення і постачання гарячої води для суб'єктів природних монополій, а також для суб'єктів господарювання на суміжних ринках, зазначених у пункті 1 цього Порядку, та поширюється на таких суб'єктів під час розрахунку зазначених тарифів.

*{Пункт 2 із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ [№ 602 від 21.08.2013](#), [№ 532 від 01.10.2014](#), [№ 670 від 02.09.2015](#)}*

3. Цей Порядок не застосовується під час формування тарифів на виробництво теплової енергії теплоелектроцентралями, тепловими електростанціями, атомними електростанціями, когенераційними установками та установками, що використовують нетрадиційні або відновлювані джерела енергії.

4. У цьому Порядку терміни вживаються у такому значенні:  
базовий період - календарний рік, який передує планованому періоду;  
двоставковий тариф на теплову енергію - грошовий вираз двох окремих частин тарифу (умовно-змінної та умовно-постійної);

інвестиційна програма - комплекс заходів, затверджений в установленому порядку, для підвищення рівня надійності та забезпечення ефективної роботи систем централізованого теплопостачання, який містить зобов'язання суб'єкта господарювання у сфері централізованого теплопостачання щодо будівництва (реконструкції, модернізації) об'єктів у зазначеній сфері, поліпшення якості послуг, з відповідними розрахунками та обґрунтуваннями, а також зазначенням джерел фінансування та графіка виконання;

*{Абзац четвертий пункту 4 в редакції Постанови КМ [№ 1206 від 26.12.2012](#)}*

ліцензіат - суб'єкт господарювання, який одержав ліцензію на провадження певного виду господарської діяльності, що підлягає ліцензуванню (далі - ліцензована діяльність);

одноставковий тариф на теплову енергію - вартість одиниці (1 Гкал) теплової енергії відповідної якості, що реалізується споживачам, визначена як грошовий вираз планованих економічно обґрунтованих витрат на її виробництво, транспортування, постачання з урахуванням планованого прибутку і не розподілена на умовно-змінну та умовно-постійну частини тарифу;

операційна діяльність - основна діяльність ліцензіата, а також інші види діяльності, які не є інвестиційною чи фінансовою діяльністю;

основна діяльність - операції, пов'язані з виробництвом або реалізацією товарів, виконанням робіт, наданням послуг, що забезпечують створення основної частки доходу підприємства;

планований період - період тривалістю 12 місяців, на який здійснюється формування тарифів;

структура тарифів - складові економічно обґрунтованих витрат, пов'язаних із провадженням у планованому періоді певного виду ліцензованої діяльності, які групуються за статтями, визначеними уповноваженими органами відповідно до стандартів бухгалтерського обліку, що затверджені Мінфіном, та складові планованого прибутку, на основі яких розраховуються та встановлюються тарифи;

тарифи на теплову енергію, її виробництво, транспортування та постачання - вартість вироблення, транспортування та постачання одиниці (1 Гкал) теплової енергії відповідної якості як грошовий вираз планованих економічно обґрунтованих витрат з урахуванням планованого прибутку;

тарифи на надання послуг з централізованого опалення - вартість надання одиниці послуги з централізованого опалення відповідної якості, розрахована на основі економічно обґрунтованих планованих витрат з урахуванням планованого прибутку;

тарифи на надання послуг з централізованого постачання гарячої води - вартість надання одиниці послуги з централізованого постачання гарячої води визначеної кількості та відповідної якості, розрахована на основі економічно обґрунтованих планованих витрат з урахуванням планованого прибутку;

умовно-змінна частина двоставкового тарифу - вартість одиниці (1 Гкал) теплової енергії відповідної якості, що реалізується споживачам як грошовий вираз змінної частини планованих економічно обґрунтованих прямих витрат на її виробництво, що змінюються прямо (або майже прямо) пропорційно зміні обсягу виробництва теплової енергії з урахуванням планованого прибутку;

умовно-постійна частина двоставкового тарифу - абонентська плата за одиницю (1 Гкал/год.) теплового навантаження об'єктів теплоспоживання як грошовий вираз решти планованих економічно обґрунтованих витрат, що включаються до повної собівартості виробництва, транспортування та постачання теплової енергії, є постійними і не змінюються прямо (або майже прямо) пропорційно зміні обсягу виробництва теплової енергії з урахуванням планованого прибутку.

5. Формування тарифів на виробництво, транспортування та постачання теплової енергії здійснюється з урахуванням витрат за кожним видом ліцензованої діяльності, облік яких ведеться ліцензіатом окремо.

6. Ліцензіат здійснює розподіл витрат між видами господарської діяльності, зокрема пов'язаних з виробництвом, транспортуванням, постачанням теплової енергії, в установленому законодавством порядку.

7. Не включаються до розрахунку тарифів витрати, які не використовуються для визначення об'єкта оподаткування відповідно до вимог [розділу III Податкового кодексу України](#) або перевищують межі відповідних витрат.

8. У разі зміни протягом строку дії тарифів обсягу окремих витрат, пов'язаних із провадженням ліцензованої діяльності з виробництва, транспортування та постачання теплової енергії, з причин, які не залежать від ліцензіата, зокрема збільшення або зменшення податків і зборів, мінімальної заробітної плати, орендної плати та амортизаційних відрахувань, підвищення або зниження цін і тарифів на паливно-енергетичні та інші матеріальні ресурси, може проводитися перерахування тарифів шляхом коригування лише тих складових частин структури тарифів, за якими відбулися цінові зміни в бік збільшення або зменшення.

9. Кошти, що надійшли протягом строку дії тарифів у результаті здійснення заходів з енергозбереження, можуть використовуватися ліцензіатом у встановленому порядку для стимулювання скорочення питомих витрат паливно-енергетичних та інших матеріальних

ресурсів, відновлення активів, матеріального заохочення працівників та інших цілей відповідно до законодавства.

**Загальні вимоги до формування планованих витрат, що включаються до повної собівартості теплової енергії, її виробництва, транспортування та постачання**

10. Одиницею калькулювання собівартості виробництва, транспортування, постачання теплової енергії є 1 Гкал теплової енергії. При цьому групування витрат здійснюється відповідно до стандартів бухгалтерського обліку, затверджених Мінфіном, з визначенням структури тарифів.

11. Калькулювання собівартості виробництва, транспортування та постачання теплової енергії здійснюється з розрахунку на планований період.

12. Формування тарифів на виробництво, транспортування та постачання теплової енергії здійснюється ліцензіатами відповідно до річних планів її виробництва, транспортування та постачання, економічно обґрунтованих планованих витрат, визначених на підставі державних та галузевих нормативів витрат ресурсів, техніко-економічних розрахунків, кошторисів, з урахуванням ставок податків і зборів, цін на матеріальні ресурси та послуги у планованому періоді.

13. Річні плани ліцензованої діяльності з виробництва, транспортування та постачання теплової енергії складаються на підставі фактичних за останні п'ять років та прогнозованих обсягів виробництва і споживання теплової енергії з урахуванням укладених із споживачами договорів та інших техніко-економічних факторів, зокрема:

зміни обсягів виробництва, транспортування, постачання теплової енергії в результаті економічного розвитку населеного пункту;

здійснення заходів щодо зменшення обсягу витрат на технологічні потреби і втрат теплової енергії у процесі її виробництва, транспортування та постачання;

удосконалення технологічних процесів виробництва, транспортування та постачання теплової енергії в результаті автоматизації та механізації виробництва, заміни амортизованих мереж і обладнання, застосування енергозберігаючих технологій, оснащення приладами обліку обсягів виробництва, транспортування та споживання теплової енергії;

підвищення рівня організації виробництва та поліпшення умов праці у зв'язку з удосконаленням операційно-виробничого планування, систем управління, поліпшенням матеріально-технічного забезпечення господарської діяльності та вимог щодо економії паливно-енергетичних ресурсів.

14. Нормування втрат теплової енергії в мережах тепlopостачання та питомих витрат палива і електроенергії, які використовуються для виробництва та транспортування теплової енергії, здійснюється в установленому законодавством порядку відповідно до міжгалузевих, галузевих та регіональних методик, інших нормативних документів з нормування витрат та втрат ресурсів, у яких враховуються основні особливості технологічних процесів конкретного виробництва.

15. До повної планованої собівартості виробництва, транспортування та постачання теплової енергії включаються визначені відповідно до вимог [Податкового кодексу України](#) витрати на амортизацію, ремонт та інше поліпшення основних фондів.

16. Витрати, об'єктивне нормування яких неможливе, плануються з урахуванням економічно обґрунтованих планованих витрат за попередній рік, прогнозу індексів зміни цін виробників промислової продукції та на підставі кошторисів.

**Визначення обсягу і групування планованих витрат, що включаються до повної собівартості теплової енергії, її виробництва, транспортування та постачання**

17. Планування витрат, що включаються до повної собівартості теплової енергії, її виробництва, транспортування та постачання, здійснюється з урахуванням витрат

операційної діяльності та фінансових витрат, пов'язаних з основною діяльністю. Плановані витрати групуються відповідно до стандартів бухгалтерського обліку, затверджених Мінфіном.

18. До складу планованої виробничої собівартості включаються:

прямі матеріальні витрати:

- витрати на придбання палива (газу, мазуту, вугілля, торфу, інших видів технологічного палива) та електричної енергії для технологічних потреб, що визначаються виходячи з планованого обсягу виробництва теплової енергії згідно з [пунктом 13](#) цього Порядку, норм питомих витрат паливно-енергетичних ресурсів, установлених відповідно до міжгалузевих, галузевих та регіональних методик, інших нормативних документів з нормування витрат та втрат ресурсів, у яких враховуються основні особливості технологічних процесів конкретного виробництва, діючих цін (тарифів) на паливно-енергетичні ресурси. Обсяг витрат, пов'язаних з використанням електричної енергії для технологічних потреб, визначається з урахуванням витрат на зумовлену електромагнітною незбалансованістю електроустановок технологічно шкідливу циркуляцію електроенергії між джерелами електропостачання та приймачами змінного електричного струму (у разі відсутності приладів обліку її потужність визначається відповідно до нормативів);

- витрати на придбання теплової енергії в інших суб'єктах господарювання (плануються відповідно до укладених договорів виходячи з необхідного обсягу покупної теплової енергії, передбаченого річним планом виробництва, транспортування та постачання теплової енергії, і діючих цін підприємств-постачальників) та/або встановлена НКРЕ повна планована собівартість теплової енергії, виробленої власними теплоелектроцентралями, тепловими електростанціями, атомними електростанціями, когенераційними установками та такими, що працюють з використанням нетрадиційних або відновлюваних джерел енергії;

- витрати на транспортування теплової енергії іншими суб'єктами господарювання (плануються ліцензіатом відповідно до укладених договорів, зокрема попередніх, виходячи з необхідного обсягу теплової енергії, передбаченого річним планом її транспортування, та діючих цін);

- витрати на холодну воду (плануються відповідно до державних і галузевих нормативів (норм), визначених в установленому порядку для технологічних потреб, зокрема підживлення та наповнення мереж, регенерація фільтрів, гідравлічні випробування власних теплових мереж і обладнання, промивання теплових мереж і систем) та водовідведення;

- інші прямі матеріальні витрати, пов'язані з використанням сировини, основних і допоміжних матеріалів, запасних частин, купованих комплектувальних виробів, напівфабрикатів та інших матеріальних ресурсів, необхідних для забезпечення основного технологічного процесу, які можуть бути безпосередньо віднесені до конкретного об'єкта витрат (відповідного виду діяльності, що підлягає ліцензуванню). Обсяг таких витрат визначається згідно з нормами використання відповідних ресурсів з урахуванням фактичних витрат за попередні періоди, цін (тарифів) на них у планованому періоді, за винятком вартості зворотних відходів;

- прямі витрати на оплату праці (заробітна плата та інші виплати працівникам, безпосередньо залученим до технологічного процесу виробництва, транспортування та постачання теплової енергії) відповідно до [Закону України "Про оплату праці"](#):

- основна заробітна плата працівників відповідно до встановлених норм праці (норм часу, виробітку, обслуговування), тарифних ставок (окладів), відрядних розцінок для робітників та посадових окладів для керівників, фахівців, технічних службовців;

- додаткова заробітна плата за працю понад установлені норми, трудові досягнення, особливі умови праці у вигляді доплат і надбавок (за роботу у важких та шкідливих умовах, надурочний час, святкові, неробочі та вихідні дні, нічний час, класність, керівництво бригадами, інші виплати, встановлені законодавством), премій за виконання



виробничих завдань і функцій та компенсаційних виплат (за невідпрацьований час, включаючи основні та додаткові відпустки, виконання державних і громадських обов'язків, інші виплати, встановлені законодавством);

- інші заохочувальні та компенсаційні виплати виробничому персоналу (винагороди за підсумками роботи за рік, вислугу років у галузі, інші виплати, встановлені законодавством).

Планування витрат на оплату праці для включення до тарифів здійснюється в установленому порядку із забезпеченням мінімальної заробітної плати та інших гарантій з оплати праці, передбачених законодавством;

інші прямі витрати:

- внески на загальнообов'язкове державне соціальне страхування працівників;

- амортизація основних засобів, інших необоротних матеріальних і нематеріальних активів виробничого призначення, розрахунок яких проводиться відповідно до вимог [Податкового кодексу України](#);

- інші прямі витрати, що включаються до виробничої собівартості і до складу яких включаються всі необхідні виробничі витрати, які можуть бути безпосередньо віднесені до конкретного об'єкта витрат (відповідного виду ліцензованої діяльності);

змінні загальновиробничі та постійні розподілені загальновиробничі витрати:

- витрати на управління виробництвом (оплата праці, розрахована згідно з вимогами цього пункту, та відрахування на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, оплата службових відряджень апарату управління цехами, дільницями тощо);

- амортизація основних засобів, інших необоротних матеріальних і нематеріальних активів загальновиробничого (цехового, дільничного) призначення, розрахована відповідно до вимог [Податкового кодексу України](#);

- витрати на утримання, експлуатацію, ремонт, страхування, операційну оренду основних засобів та інших необоротних активів загальновиробничого призначення;

- витрати на удосконалення технології та організацію виробництва;

- витрати на централізоване водопостачання, водовідведення, освітлення, дезінфекцію, дератизацію, вивезення сміття та інші заходи, пов'язані з утриманням виробничих приміщень;

- витрати на обслуговування виробничого процесу (витрати на оплату праці, розраховані відповідно до цього пункту, відрахування на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, оплата службових відряджень виробничого персоналу, крім апарату управління цехів, витрати на здійснення технологічного контролю за виробничими процесами та якістю послуг);

- витрати на охорону праці, дотримання вимог техніки безпеки і охорону навколишнього природного середовища;

- витрати на пожежну і сторожову охорону об'єктів виробничого та загальновиробничого призначення, утримання санітарних зон;

- витрати, пов'язані із забезпеченням належного стану обладнання, виконанням ремонтно-налагоджувальних робіт, передбачених проектно-технічною документацією, освоєнням нових потужностей, що використовуються для виробництва, транспортування та постачання теплової енергії;

сплата податків і зборів.

Змінні загальновиробничі та постійні розподілені загальновиробничі витрати розподіляються між видами діяльності пропорційно прямим витратам з урахуванням витрат на збут.

Обсяг витрат, що включаються до виробничої собівартості, визначається із застосуванням нормативного методу на підставі результатів аналізу витрат за попередні роки з урахуванням змін, які передбачаються у планованому періоді, та цін (тарифів) у такому періоді.

19. До складу адміністративних витрат включаються загальногосподарські витрати, спрямовані на обслуговування та управління підприємством:

витрати на оплату праці апарату управління підприємством та іншого загальногосподарського персоналу, розраховані відповідно до [пункту 18](#) цього Порядку;

відрахування на загальнообов'язкове державне соціальне страхування апарату управління підприємством та іншого загальногосподарського персоналу виходячи із запланованих витрат на оплату праці;

інші витрати на утримання апарату управління підприємством та іншого загальногосподарського персоналу (службові відрядження, підготовка і перепідготовка кадрів, використання малоцінних і швидкозношуваних предметів, придбання канцелярських товарів, періодичних професійних видань);

амортизація основних засобів, інших необоротних матеріальних і нематеріальних активів загальногосподарського використання, визначена відповідно до вимог [Податкового кодексу України](#);

витрати на утримання основних засобів, інших необоротних матеріальних активів загальногосподарського використання (ремонт, оренда, страхування майна, централізоване водопостачання, водовідведення, освітлення, охорона);

витрати на оплату професійних послуг (юридичні, аудиторські, з оцінки майна тощо);

витрати на оплату послуг зв'язку (поштовий, телеграфний, телефонний, телефакс тощо);

витрати на оплату розрахунково-касового обслуговування та інших послуг банків;

витрати, пов'язані із сплатою податків і зборів, крім витрат, що включаються до виробничої собівартості;

витрати на розв'язання спорів у судах;

витрати на придбання пально-мастильних матеріалів для потреб апарату управління підприємством та іншого персоналу, залученого до обслуговування адміністративної інфраструктури.

Обсяг адміністративних витрат визначається із застосуванням нормативного методу на підставі результатів аналізу витрат за попередні роки з урахуванням змін, які передбачаються у планованому періоді, та цін (тарифів) у такому періоді.

Адміністративні витрати розподіляються між видами діяльності пропорційно виробничій собівартості з урахуванням витрат на збут.

20. До складу витрат на збут включаються витрати, безпосередньо пов'язані із збутом теплової енергії споживачам, а саме:

витрати на оплату праці персоналу, що безпосередньо здійснює збут теплової енергії споживачам, розраховані відповідно до [пункту 18](#) цього Порядку;

відрахування на загальнообов'язкове державне соціальне страхування персоналу, що безпосередньо здійснює збут теплової енергії споживачам, обсяг яких визначається виходячи із запланованих витрат на оплату праці;

оплата службових відряджень, витрати на підготовку та перепідготовку персоналу, що безпосередньо здійснює збут теплової енергії споживачам;

амортизація основних засобів, інших необоротних матеріальних і нематеріальних активів підрозділів, що безпосередньо здійснюють збут теплової енергії споживачам, яка розраховується відповідно до вимог [Податкового кодексу України](#);

витрати на утримання основних засобів, інших необоротних матеріальних активів, безпосередньо пов'язаних із збутом теплової енергії (плата за оренду, страхування, ремонт, водопостачання, водовідведення, освітлення, охорону);

витрати на оплату інформаційних послуг, безпосередньо пов'язаних із збутом теплової енергії споживачам;

витрати на оплату послуг банків та інших установ з приймання і перерахування коштів споживачів за спожитою тепловою енергією;

витрати на канцелярські товари і виготовлення розрахункових документів про оплату спожитої теплової енергії;

витрати на періодичну перевірку, опломбування, обслуговування та ремонт (включаючи демонтаж, транспортування і монтаж) засобів обліку теплової енергії, які є власністю ліцензіата.

Обсяг витрат на збут теплової енергії визначається із застосуванням нормативного методу на підставі результатів аналізу витрат за попередні роки з урахуванням змін, які передбачаються у планованому періоді, та цін (тарифів) у такому періоді.

21. До складу інших операційних витрат включаються витрати, пов'язані з операційною діяльністю з виробництва, транспортування та постачання теплової енергії, які не увійшли до складу виробничої собівартості, адміністративних витрат і витрат на збут теплової енергії.

До складу інших операційних витрат не можуть включатися:

суми списаної безнадійної дебіторської заборгованості та нарахованого резерву сумнівних боргів;

витрати, пов'язані з утриманням об'єктів соціальної інфраструктури;

суми, що відраховуються професійним спілкам (їх організаціям) для проведення культурно-масової і фізкультурної роботи;

суми визнаних штрафів, пені, неустойки;

суми нестачі та втрати від пошкодження цінностей;

витрати, пов'язані з купівлею-продажем іноземної валюти та втрати від операційної курсової різниці;

суми благодійної допомоги;

собівартість реалізованих виробничих запасів;

інші витрати, що не передбачені [розділом III Податкового кодексу України](#) для визначення об'єкта оподаткування.

Інші витрати з операційної діяльності розподіляються між видами діяльності пропорційно виробничій собівартості з урахуванням витрат на збут.

22. До фінансових витрат включаються витрати на сплату відсотків за користування отриманими кредитами та інші витрати, пов'язані із запозиченнями, для провадження ліцензованої діяльності.

Фінансові витрати включаються до розрахунку повної собівартості лише за кредитними договорами, запозичення за якими та умови яких узгоджено з уповноваженими органами.

### **Визначення планованого прибутку для врахування в тарифах на теплову енергію, її виробництво, транспортування та постачання**

23. Планований прибуток визначається як сума коштів, що перевищує суму повної планованої собівартості, і спрямовується на здійснення необхідних інвестицій, погашення основної суми необхідних запозичень та/або інвестування за рахунок власного капіталу в необоротні матеріальні та нематеріальні активи для провадження ліцензованої діяльності, забезпечення необхідного рівня прибутковості капіталу власників (нарахування дивідендів), відрахування до резервного капіталу та нарахування податку на прибуток.

Планування складової частини зазначеного прибутку, що передбачається для здійснення необхідних інвестицій для провадження ліцензованої діяльності, провадиться відповідно до інвестиційної програми ліцензіата, затвердженої згідно з його установчими документами і погодженої в установленому уповноваженими органами порядку.

24. Схвалена уповноваженими органами інвестиційна програма повинна містити планований обсяг використання коштів для здійснення необхідних інвестицій із зазначенням об'єктів і пооб'єктних обсягів інвестування (включаючи придбання та встановлення будинкових приладів обліку теплової енергії), джерел фінансування та графіка здійснення інвестиційних заходів на планований період чи більш тривалий строк (з окремим визначенням показників планованого періоду) з відповідними техніко-



економічними розрахунками та обґрунтуваннями, що підтверджують їх доцільність і ефективність.

25. Складова частина планованого прибутку, призначена для погашення основної суми запозичень, використаних для забезпечення провадження ліцензованої діяльності, визначається лише за тими запозиченнями (договорами), цільове використання яких узгоджено з уповноваженими органами та відсотки за користування якими враховані у складі планованих фінансових витрат.

### **Формування одноставкових тарифів на теплову енергію**

26. Формування одноставкових тарифів на теплову енергію, її виробництво, транспортування та постачання здійснюється шляхом визначення вартості вироблення, транспортування та постачання одиниці (1 Гкал) теплової енергії, яка складається з планованих витрат, що включаються до повної собівартості, розрахованих відповідно до вимог цього Порядку, і планованого прибутку.

27. Розрахунок одноставкових тарифів на теплову енергію, її виробництво, транспортування та постачання проводиться шляхом ділення суми річних планованих витрат, що включаються до повної собівартості, та річного планованого прибутку на планований річний обсяг реалізації теплової енергії, визначений річними планами виробництва, транспортування та постачання теплової енергії відповідно до [пункту 13](#) цього Порядку.

28. Одноставкові тарифи на виробництво, транспортування та постачання теплової енергії розраховуються ліцензіатами та встановлюються уповноваженими органами окремо для кожного виду ліцензованої діяльності, який провадить ліцензіат. Для ліцензіатів, які здійснюють реалізацію теплової енергії споживачам, додатково встановлюються тарифи на теплову енергію.

29. Розрахунок одноставкових тарифів на виробництво теплової енергії містить плановані річні витрати, що включаються до виробничої собівартості, адміністративні витрати, інші операційні витрати, фінансові витрати, що стосуються відповідного виду діяльності ліцензіата.

Розрахунок одноставкових тарифів на виробництво теплової енергії проводиться шляхом ділення суми планованих річних витрат, що включаються до повної собівартості, та планованого річного прибутку від діяльності з виробництва теплової енергії на планований річний обсяг її реалізації споживачам.

У разі коли ліцензіат провадить діяльність лише з виробництва теплової енергії, тариф на виробництво теплової енергії визначається шляхом ділення сум планованих річних витрат, що включаються до повної собівартості, та планованого річного прибутку діяльності з виробництва теплової енергії на планований річний обсяг відпуску теплової енергії з колекторів усіх теплогенеруючих джерел, що належать ліцензіату, який для таких ліцензіатів є обсягом реалізації ліцензованого виду діяльності з виробництва теплової енергії.

30. До окремих прямих витрат, що включаються лише до тарифів на виробництво теплової енергії, належать:

витрати на паливо (газ, мазут, вугілля, торф, інші види технологічного палива), активну і реактивну електричну енергію, що використовуються для технологічних потреб під час виробництва теплової енергії;

витрати на придбання теплової енергії в інших суб'єктів господарювання та/або встановлена НКРЕ повна планована собівартість теплової енергії, виробленої власними теплоелектроцентралями, тепловими електростанціями, атомними електростанціями, когенераційними установками та такими, що працюють з використанням нетрадиційних або відновлюваних джерел енергії;

витрати на холодну воду для виробництва теплової енергії (плануються відповідно до державних і галузевих нормативів (норм), визначених в установленому порядку для технологічних потреб, зокрема, підживлення та наповнення мереж, регенерацію фільтрів,

гідравлічні випробування власних теплових мереж і обладнання, промивання теплових мереж і систем) та водовідведення.

31. До інших витрат, що включаються до повної собівартості тарифів на виробництво теплової енергії, належить решта прямих витрат (крім зазначених у пунктах 30 і 33 цього Порядку), загальновиробничі витрати виробничої собівартості, адміністративні витрати, інші операційні витрати, фінансові витрати, що плануються для включення до тарифів на виробництво теплової енергії відповідно до вимог цього Порядку. Витрати на збут не плануються.

32. Розрахунок одноставкових тарифів на транспортування теплової енергії містить плановані річні витрати виробничої собівартості, адміністративні витрати, інші операційні витрати, фінансові витрати, що стосуються лише відповідного виду діяльності ліцензіата.

Розрахунок тарифів на транспортування теплової енергії проводиться шляхом ділення суми планованих річних витрат, що включаються до повної собівартості, та планованого річного прибутку від ліцензованої діяльності з транспортування теплової енергії на суму планованих річних обсягів реалізації теплової енергії споживачам та корисного відпуску з власних мереж теплової енергії інших ліцензіатів.

У разі коли ліцензіат провадить діяльність лише з транспортування теплової енергії, сума річних витрат, що включаються до повної собівартості, та планованого річного прибутку ліцензованої діяльності з транспортування теплової енергії ділиться на планований річний обсяг корисного відпуску з власних мереж теплової енергії інших ліцензіатів, який у такому випадку є обсягом реалізації ліцензованого виду діяльності з транспортування теплової енергії.

33. До окремих прямих витрат, що включаються лише до тарифів на транспортування теплової енергії, належать:

витрати на активну і реактивну електричну енергію для технологічних потреб транспортування теплової енергії;

витрати на транспортування власної теплової енергії іншими суб'єктами господарювання;

витрати на холодну воду для технологічних потреб транспортування теплової енергії (плануються відповідно до державних і галузевих нормативів (норм), визначених в установленому порядку для технологічних потреб, зокрема, підживлення та наповнення мереж, гідравлічні випробування власних теплових мереж і обладнання, промивання теплових мереж і систем) та водовідведення.

34. До інших витрат повної собівартості, що включаються до тарифів на транспортування теплової енергії, належить решта прямих витрат (крім зазначених у пунктах 30 і 33 цього Порядку), загальновиробничі витрати, що включаються до виробничої собівартості, адміністративні витрати, інші операційні витрати, фінансові витрати, що плануються для включення до тарифів на транспортування теплової енергії відповідно до цього Порядку. Витрати на збут не плануються.

35. Розрахунок одноставкових тарифів на постачання теплової енергії проводиться виходячи з планованих річних витрат, що включаються до виробничої собівартості, адміністративних витрат, витрат на збут, інших операційних витрат, фінансових витрат, що стосуються лише даного виду діяльності ліцензіата, шляхом ділення суми планованих річних витрат, що включаються до повної собівартості, та планованого річного прибутку діяльності з постачання теплової енергії на планований річний обсяг реалізації теплової енергії споживачам, включаючи надавачів комунальних послуг з централізованого опалення та гарячого водопостачання.

36. Окремими витратами, що включаються лише до повної собівартості тарифів на постачання теплової енергії, є витрати на збут теплової енергії.

37. Решта витрат повної собівартості (крім зазначених у [пунктах 30, 33](#) і 36 цього Порядку) планується для включення до тарифів на постачання теплової енергії відповідно до вимог цього Порядку.

38. Одноставкові тарифи на теплову енергію, що реалізується споживачам, є сумою тарифів на виробництво, транспортування та постачання теплової енергії.

У разі коли ліцензіат здійснює одночасно виробництво, транспортування та постачання теплової енергії, тариф на теплову енергію повинен дорівнювати відношенню суми загальних річних планованих витрат, що включаються до повної собівартості, та загального річного планованого прибутку від ліцензованої діяльності з виробництва, транспортування, постачання теплової енергії до річного планованого обсягу її реалізації споживачам, у тому числі надавачам комунальних послуг з централізованого опалення та гарячого водопостачання.

### **Формування двоставкових тарифів на теплову енергію**

39. Ліцензіатам, що одержали ліцензію на провадження господарської діяльності з виробництва, транспортування та постачання теплової енергії, можуть в установленому порядку встановлюватися двоставкові тарифи на теплову енергію. При цьому окремо визначаються умовно-постійна та умовно-змінна частини такого тарифу.

40. Формування двоставкового тарифу на теплову енергію здійснюється шляхом визначення грошового виразу умовно-змінної (вартість 1 Гкал спожитої теплової енергії) та умовно-постійної (абонентська плата за 1 Гкал/год. теплового навантаження) частин тарифу, застосування яких забезпечує планований річний дохід, що дорівнює сумі планованої річної повної собівартості та відповідного планованого річного прибутку, які отримуються за умови застосування одноставкового тарифу, розрахованого відповідно до вимог цього Порядку.

41. Умовно-змінна частина двоставкового тарифу визначається як вартість 1 Гкал теплової енергії, що реалізується споживачам, та грошовий вираз змінної частини планованих прямих витрат на її виробництво, що змінюються прямо (або майже прямо) пропорційно зміні обсягу виробництва теплової енергії, з урахуванням відповідного планованого прибутку, розрахованих згідно з вимогами цього Порядку.

42. Умовно-постійна частина двоставкового тарифу визначається як абонентська плата за 1 Гкал/год. теплового навантаження об'єктів теплоспоживання та грошовий вираз решти планованих витрат повної собівартості виробництва, транспортування та постачання теплової енергії, що є постійними і не змінюються прямо (або майже прямо) пропорційно зміні обсягу виробництва теплової енергії, з урахуванням відповідного планованого прибутку, що розраховуються згідно з вимогами цього Порядку.

43. Під час формування двоставкових тарифів визначаються планована повна собівартість і планований прибуток від ліцензованої діяльності з виробництва, транспортування та постачання теплової енергії відповідно до вимог цього Порядку, та здійснюється їх розподіл на умовно-змінну та умовно-постійну частини.

44. До умовно-змінної частини тарифу включаються плановані прямі витрати на придбання технологічного палива і технологічної електроенергії для виробництва теплової енергії власними котельнями та придбання теплової енергії, встановлені НКРЕ витрати, що включаються до повної планованої собівартості виробництва теплової енергії власними теплоелектроцентралями, тепловими і атомними електростанціями, когенераційними установками, та відповідна частина планованого прибутку.

45. До умовно-постійної частини тарифу включається решта витрат, що включаються до планованої повної собівартості виробництва, транспортування та постачання теплової енергії, крім зазначених у пункті 44 цього Порядку і віднесених до умовно-змінних витрат, та відповідна частина планованого прибутку.

46. Розрахунок умовно-змінної частини двоставкових тарифів на теплову енергію проводиться шляхом ділення суми умовно-змінної частини витрат, що включаються до планованої повної собівартості, та відповідної частини планованого прибутку, зазначених у пункті 44 цього Порядку, на планований обсяг реалізації теплової енергії споживачам згідно з річними планами виробництва, транспортування та постачання теплової енергії.

47. Розрахунок умовно-постійної частини двоставкових тарифів на теплову енергію проводиться шляхом ділення суми умовно-постійної частини витрат, що включаються до планованої повної собівартості, та відповідної частини планованого прибутку, зазначених у пункті 45 цього Порядку, на сумарне теплове навантаження об'єктів теплопостачання споживачів згідно з річними планами виробництва, транспортування та постачання теплової енергії.

48. Застосування двоставкових тарифів на теплову енергію не звільняє ліцензіата від зобов'язань щодо ведення окремого обліку доходів і витрат за видами ліцензованої діяльності з виробництва, транспортування та постачання теплової енергії.

#### **Подання уповноваженим органам розрахунків**

49. Для встановлення одноставкових тарифів на теплову енергію, її виробництво, транспортування та постачання ліцензіат подає уповноваженому органу у друкованому та електронному вигляді заяву і розрахунки тарифів на планований період за встановленими такими органами формами з відповідними розрахунками, підтвердними матеріалами і документами, що використовувалися під час їх проведення.

50. Для встановлення двоставкових тарифів на теплову енергію ліцензіат подає уповноваженим органам додатково, крім зазначених у пункті 49 цього Порядку документів, розрахунки тарифів на планований період за встановленою такими органами формою з відповідними розрахунковими і підтвердними матеріалами і документами.

#### **Формування планованих витрат, що включаються до повної собівартості послуг з централізованого опалення**

51. Формування тарифів підприємствами, що надають послуги з централізованого опалення (далі - підприємства), здійснюється на підставі річних планів надання послуг з централізованого опалення, економічно обґрунтованих планованих витрат, визначених на підставі державних та галузевих нормативів витрат ресурсів, техніко-економічних розрахунків, кошторисів, податків і зборів, цін на матеріальні ресурси та послуги у планованому періоді.

52. Річні плани надання послуг з централізованого опалення складаються на підставі результатів діяльності за останні п'ять років, прогнозованих обсягів надання послуг з урахуванням укладених договорів із споживачами та інших техніко-економічних факторів, зокрема:

збільшення обсягів надання зазначених послуг у результаті економічного розвитку населеного пункту, здійснення заходів щодо зменшення обсягу витрат на технологічні потреби та втрат теплової енергії, виконання регіональних програм оснащення приладами обліку споживання теплової енергії та вимог до якості послуг, економії паливно-енергетичних ресурсів;

підвищення технологічного рівня надання послуг шляхом здійснення заходів, спрямованих на їх автоматизацію та механізацію, застосування прогресивних енергозберігаючих технологій;

підвищення рівня організації роботи з надання послуг та поліпшення умов праці шляхом удосконалення операційно-виробничого планування, систем управління, матеріально-технічного забезпечення господарської діяльності.

53. Нормування витрат теплової енергії в мережах теплопостачання та питомих витрат палива і електроенергії, які використовуються для надання послуг з централізованого опалення, здійснюється в установленому законодавством порядку відповідно до міжгалузевих, галузевих та регіональних методик, інших нормативних документів з нормування витрат та витрат ресурсів, у яких враховуються основні особливості технологічних процесів конкретного виробництва.

54. До повної планованої собівартості послуг з централізованого опалення включаються визначені відповідно до вимог [Податкового кодексу України](#) витрати на амортизацію, ремонт та інше поліпшення основних фондів.

55. Витрати, об'єктивне нормування яких неможливе, плануються з урахуванням економічно обґрунтованих планованих витрат за попередній рік, прогнозу індексів зміни цін виробників промислової продукції та на підставі кошторисів.

56. Підприємства можуть застосовувати двоставкові тарифи на послуги з централізованого опалення, затверджені в установленому порядку.

57. У разі зміни ставок податків, зборів, розміру мінімальної заробітної плати, орендної плати (за об'єктами виробничого призначення), цін (тарифів) на паливно-енергетичні та матеріальні ресурси для відшкодування в повному обсязі витрат з операційної діяльності тарифи на послуги з централізованого опалення переглядаються в установленому законодавством порядку.

### **Визначення обсягу і групування планованих витрат, що включаються до повної собівартості послуг з централізованого опалення**

58. Планування витрат, що включаються до повної собівартості послуг з централізованого опалення, здійснюється з урахуванням витрат операційної діяльності та фінансових витрат, пов'язаних з основною діяльністю. Плановані витрати групуються відповідно до стандартів бухгалтерського обліку, затверджених Мінфіном.

59. До складу виробничої собівартості включаються:

прямі матеріальні витрати:

- витрати на придбання теплової енергії відповідно до укладених договорів (плануються виходячи з необхідних обсягів надання послуг з централізованого опалення та цін підприємств-постачальників);

- витрати на придбання електричної енергії. Під час розрахунку витрат, пов'язаних з використанням електричної енергії для технологічних потреб, також враховуються витрати на зумовлену електромагнітною незбалансованістю електроустановок технологічно шкідливу циркуляцію електроенергії між джерелами електропостачання та приймачами змінного електричного струму (у разі відсутності приладів обліку величина її потужності визначається відповідно до нормативів);

- витрати, пов'язані з використанням матеріалів, запасних частин, купованих комплектувальних виробів, напівфабрикатів та інших матеріальних ресурсів, необхідних для забезпечення технологічного процесу (обсяг витрат визначається на основі норм використання таких ресурсів та діючих цін (тарифів), за винятком вартості матеріалів, призначених для переробки);

прямі витрати на оплату праці (заробітна плата та інші виплати працівникам, безпосередньо залученим до технологічного процесу) відповідно до [Закону України "Про оплату праці"](#):

- основна заробітна плата працівників відповідно до встановлених норм праці (норм часу, виробітку, обслуговування), тарифних ставок (окладів), відрядних розцінок для робітників та посадових окладів для керівників, фахівців, технічних службовців;

- додаткова заробітна плата виробничого персоналу, що визначається виходячи з розміру встановлених доплат, надбавок, інших заохочувальних та компенсаційних виплат, премій, пов'язаних з виконанням виробничих завдань і функцій, оплати невідпрацьованого часу.

Планування витрат на оплату праці для включення до тарифів на централізоване опалення здійснюється в установленому порядку із забезпеченням мінімальної заробітної плати та інших гарантій з оплати праці, передбачених законодавством;

інші прямі витрати:

- внески на загальнообов'язкове державне соціальне страхування для виробничого персоналу;

- амортизація основних засобів, інших необоротних матеріальних і нематеріальних активів виробничого призначення, розрахунок якої проводиться відповідно до вимог [Податкового кодексу України](#);



- виробничі витрати, безпосередньо пов'язані з конкретним об'єктом витрат.

Змінні загальноновиробничі та постійні розподілені загальноновиробничі витрати:

- витрати на управління діяльністю з надання послуг, які визначаються виходячи з чисельності персоналу за штатним розписом, тарифно-кваліфікаційного складу апарату управління цехами та дільницями і встановлених на підприємстві тарифних ставок (окладів), зокрема основної і додаткової заробітної плати, інших заохочувальних та компенсаційних виплат, внесків на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, оплати службових відряджень, витрат з підготовки та перепідготовки кадрів;

- витрати на утримання, експлуатацію, ремонт, страхування, оренду основних засобів та інших необоротних активів загальноновиробничого призначення, пожежної і сторожової охорони об'єктів виробничого призначення, утримання санітарних зон, оплату робіт сторонніх організацій, пов'язаних з наданням послуг з централізованого опалення, освоєння нових потужностей, проведення планованих перевірок стану обладнання, виконання регламентних робіт, передбачених проектно-технічною документацією;

- витрати на опалення, освітлення, дезінфекцію, дератизацію виробничих приміщень, вивезення сміття та здійснення інших заходів щодо експлуатації виробничих приміщень, під час визначення яких враховані обсяги зазначених робіт, послуг і цін (тарифів) на них;

- витрати на обслуговування основного та допоміжних виробничих процесів (використання малоцінних і швидкозношуваних предметів, забезпечення охорони праці, дотримання вимог техніки безпеки, обов'язкове страхування водіїв автотранспортних засобів, оплата послуг інших підприємств, службові відрядження працівників ремонтних цехів та інших допоміжних виробництв, послуги зв'язку);

- витрати на охорону навколишнього природного середовища;

- витрати на удосконалення технології та організації виробництва;

- амортизація основних засобів, інших необоротних матеріальних і нематеріальних активів загальноновиробничого призначення, розрахована відповідно до вимог [Податкового кодексу України](#);

- сплата податків і зборів.

Обсяг витрат, що включаються до виробничої собівартості, визначається із застосуванням нормативного методу на підставі результатів аналізу витрат за попередні роки з урахуванням змін, які передбачаються у планованому періоді, та цін (тарифів) у такому періоді.

60. До складу адміністративних витрат включаються загальногосподарські витрати, пов'язані з обслуговуванням та управлінням підприємством:

витрати на утримання апарату управління та персоналу, залученого до обслуговування адміністративної інфраструктури, розмір яких визначається виходячи із чисельності персоналу за штатним розписом і встановлених на підприємстві тарифних ставок (окладів) - основної і додаткової заробітної плати, інших заохочувальних та компенсаційних виплат, внесків на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, оплати службових відряджень, витрат на підготовку та перепідготовку кадрів відповідно до законодавства;

амортизація основних засобів, інших необоротних матеріальних і нематеріальних активів адміністративного призначення, визначена відповідно до вимог [Податкового кодексу України](#);

витрати на утримання основних засобів, інших необоротних матеріальних активів адміністративного призначення;

витрати на оплату професійних послуг (юридичні, аудиторські з оцінки майна тощо);

витрати на оплату послуг зв'язку (поштовий, телеграфний, телефонний, телефакс тощо);

витрати на оплату розрахунково-касового обслуговування та інших послуг банків;

витрати, пов'язані із сплатою податків і зборів, крім витрат, що включаються до виробничої собівартості послуг;

витрати, пов'язані з використанням малоцінних і швидкозношуваних предметів, придбанням канцелярських товарів, розв'язанням спорів у судах, передплатою періодичних професійних видань.

Обсяг адміністративних витрат визначається із застосуванням нормативного методу на підставі результатів аналізу витрат за попередні роки з урахуванням змін, які передбачаються у планованому періоді, та цін (тарифів) у такому періоді.

61. До складу витрат на збут включаються витрати, безпосередньо пов'язані із збутом послуг, а саме:

витрати на оплату праці персоналу, що безпосередньо здійснює збут послуг споживачам;

відрахування на загальнообов'язкове державне соціальне страхування;

оплата службових відряджень персоналу;

витрати на підготовку та перепідготовку персоналу, що безпосередньо здійснює збут послуг споживачам;

витрати на оплату інформаційних послуг;

витрати на утримання основних засобів, інших необоротних матеріальних активів (оренда, страхування, ремонт, оплата комунальних послуг, охорона);

витрати на оплату послуг банків та інших установ з приймання і перерахування коштів споживачів за надання послуг з централізованого опалення;

витрати на придбання канцелярських товарів і виготовлення розрахункових документів про оплату послуг;

витрати на оплату послуг інформаційно-обчислювальних центрів;

витрати на періодичну повірку, опломбування, обслуговування та ремонт (включаючи демонтаж, транспортування та монтаж після повірки) будинкових приладів обліку теплової енергії, якщо зазначені прилади є власністю підприємства;

витрати на проведення періодичної повірки, обслуговування і ремонт квартирних засобів обліку теплової енергії, у тому числі їх демонтаж, транспортування та монтаж після повірки, що визначаються відповідно до розрахунку на один квартирний засіб обліку теплової енергії і нараховуються щомісяця споживачеві у складі послуги залежно від кількості таких засобів обліку шляхом додавання плати за проведення періодичної повірки, обслуговування і ремонт квартирних засобів обліку теплової енергії, у тому числі їх демонтаж, транспортування та монтаж після повірки, до загальної вартості послуг;

*{Пункт 61 доповнено новим абзацом згідно з Постановою КМ № 532 від 01.10.2014}*

амортизація основних засобів, інших необоротних матеріальних і нематеріальних активів, підрозділів, що безпосередньо здійснюють збут послуг споживачам, яка розраховується відповідно до вимог [Податкового кодексу України](#).

Обсяг витрат на збут послуг з централізованого опалення визначається із застосуванням нормативного методу на підставі результатів аналізу витрат за попередні роки з урахуванням змін, які передбачаються у планованому періоді, та цін (тарифів) у такому періоді.

62. До складу інших операційних витрат включаються витрати, пов'язані з операційною діяльністю з надання послуг, які не увійшли до складу виробничої собівартості, адміністративних витрат і витрат на збут.

63. До складу інших операційних витрат не можуть включатися:

суми списаної безнадійної дебіторської заборгованості та нарахованого резерву сумнівних боргів;

витрати, пов'язані з утриманням об'єктів соціальної інфраструктури;

суми, що відраховуються професійним спілкам (їх організаціям) для проведення культурно-масової і фізкультурної роботи;

суми визнаних штрафів, пені, неустойки;

суми нестачі та втрати від пошкодження цінностей;

витрати, пов'язані з купівлею-продажем іноземної валюти та втрати від операційної курсової різниці;

суми благодійної допомоги;

собівартість реалізованих виробничих запасів;

інші витрати, не передбачені [розділом III Податкового кодексу України](#) для визначення об'єкта оподаткування.

64. До фінансових витрат включаються витрати на сплату відсотків за користування отриманими кредитами та інші витрати, пов'язані із запозиченнями, для цілей інвестиційної (пов'язаної з основною) діяльності.

Фінансові витрати включаються до розрахунку повної собівартості лише за кредитними договорами, запозичення за якими та умови яких узгоджено з уповноваженими органами.

### **Визначення планованого прибутку для врахування його в тарифах на послуги з централізованого опалення**

65. Планований прибуток визначається як сума коштів, що перевищує суму повної планованої собівартості і спрямовується на здійснення необхідних інвестицій, погашення основної суми необхідних запозичень та/або інвестування за рахунок власного капіталу в необоротні матеріальні та нематеріальні активи, забезпечення необхідного рівня прибутковості капіталу власників (нарахування дивідендів), відрахування до резервного капіталу та нарахування податку на прибуток.

Планування складової частини зазначеного прибутку, що передбачається для здійснення необхідних інвестицій, провадиться відповідно до інвестиційної програми підприємства, затвердженої згідно з його установчими документами і погодженої в установленому уповноваженими органами порядку.

66. Схвалена уповноваженими органами інвестиційна програма повинна містити планований обсяг використання коштів для здійснення необхідних інвестицій із зазначенням об'єктів і пооб'єктних обсягів інвестування (включаючи придбання та встановлення будинкових приладів обліку теплової енергії), джерел фінансування та графіка здійснення інвестиційних заходів на планований період або більш тривалий строк (з окремим визначенням показників планованого періоду) з відповідними техніко-економічними розрахунками та обґрунтуваннями, що підтверджують їх доцільність і ефективність.

67. Складова частина планованого прибутку, призначена для погашення основної суми запозичень, визначається лише за тими запозиченнями (договорами), цільове використання яких узгоджене з уповноваженими органами та відсотки за користування якими враховані у складі планованих фінансових витрат.

### **Формування одноставкових тарифів на послуги з централізованого опалення**

68. Одиницею калькулювання собівартості послуги з централізованого опалення є 1 Гкал теплової енергії, використаної балансоутримувачем (підприємством, яке надає послуги) для задоволення потреб споживачів у забезпеченні нормативної температури повітря у квартирі (будинку садибного типу). У разі відсутності приладів обліку вартість послуги з централізованого опалення визначається з розрахунку за 1 кв. метр опалюваної площі (1 куб. метр опалюваного об'єму).

69. Розрахунок одноставкових тарифів на послуги з централізованого опалення проводиться шляхом ділення суми річних планованих витрат, що включаються до повної собівартості, та річного планованого прибутку на планований річний обсяг реалізації послуг, визначений річними планами надання послуг відповідно до [пункту 52](#) цього Порядку.

### **Формування тарифів на послуги з централізованого постачання гарячої води**

70. Формування тарифів на послуги з централізованого постачання гарячої води підприємствами здійснюється відповідно до річних планів надання таких послуг, економічно обґрунтованих планових витрат, визначених на підставі державних нормативів (норм) витрат ресурсів, техніко-економічних розрахунків та кошторисів, ставок податків і зборів (обов'язкових платежів) та цін у плановому періоді. Тариф на послуги з централізованого постачання гарячої води розраховується виходячи із вартості теплової енергії, затвердженої для відповідної категорії споживачів, та вартості послуг з централізованого водопостачання, що використовуються для надання послуг з централізованого постачання гарячої води, з урахуванням витрат теплової енергії та води в мережах централізованого постачання гарячої води, визначених в установленому законодавством порядку відповідно до міжгалузевих, галузевих та регіональних методик, інших документів щодо нормування витрат та витрат ресурсів, якими передбачені особливості технологічних процесів конкретного виробництва.

*{Пункт 70 в редакції Постанови КМ № 532 від 01.10.2014}*

71. Річні плани надання послуг з централізованого постачання гарячої води складаються на підставі укладених договорів з урахуванням обсягів фактично спожитої води і теплової енергії за показниками будинкових приладів обліку (у разі їх відсутності - за встановленими нормами) та інших техніко-економічних факторів, зокрема:

зміни обсягу надання послуг у результаті економічного розвитку населеного пункту, здійснення заходів для зменшення обсягу витрат на технологічні потреби, витрат теплової енергії та води, виконання регіональних програм оснащення приладами обліку обсягів споживання гарячої води та вимог до якості послуг, економії паливно-енергетичних ресурсів;

підвищення технологічного рівня надання послуг шляхом здійснення заходів, спрямованих на їх автоматизацію та механізацію, застосування прогресивних енергозберігаючих технологій;

підвищення рівня організації роботи з надання послуг та поліпшення умов праці шляхом удосконалення операційно-виробничого планування, систем управління, матеріально-технічного забезпечення господарської діяльності.

72. До повної планованої собівартості послуг з централізованого постачання гарячої води включаються визначені відповідно до вимог [Податкового кодексу України](#) витрати на амортизацію, ремонт та інше поліпшення основних фондів.

73. Витрати, об'єктивне нормування яких неможливе, плануються з урахуванням економічно обґрунтованих планованих витрат за попередній рік, прогнозу індексів зміни цін виробників промислової продукції та на підставі кошторисів.

74. Підприємства можуть застосовувати двоставкові тарифи на послуги з централізованого постачання гарячої води.

75. У разі зміни ставок податків і зборів (обов'язкових платежів), розміру мінімальної заробітної плати, ставок орендної плати (за об'єктами виробничого призначення), інших обов'язкових платежів і зборів, цін (тарифів) на паливно-енергетичні та матеріальні ресурси для відшкодування в повному обсязі витрат з операційної діяльності тарифи на послуги з централізованого постачання гарячої води переглядаються в установленому законодавством порядку.

### **Визначення обсягу і групування планованих витрат, що включаються до повної собівартості послуг з централізованого постачання гарячої води**

76. Планування витрат, що включаються до повної собівартості послуг з централізованого постачання гарячої води, здійснюється з урахуванням витрат операційної діяльності та фінансових витрат, пов'язаних з основною діяльністю. Плановані витрати групуються відповідно до стандартів бухгалтерського обліку, затверджених Мініном.

77. До складу виробничої собівартості включаються:

прямі матеріальні витрати:

- витрати на придбання теплової енергії відповідно до укладених договорів з урахуванням обсягів фактично спожитої теплової енергії за показниками будинкових приладів обліку, а у разі їх відсутності - за встановленими нормами;

- витрати на придбання електричної енергії. Під час розрахунку витрат, пов'язаних з використанням електричної енергії для технологічних потреб, також враховуються витрати на зумовлену електромагнітною незбалансованістю електроустановок технологічно шкідливу циркуляцію електроенергії між джерелами електропостачання та приймачами змінного електричного струму (у разі відсутності приладів обліку величина її потужності визначається відповідно до нормативів);

- витрати на питну воду для надання послуг з централізованого постачання гарячої води відповідно до укладених договорів з урахуванням обсягів фактично спожитої води за показниками будинкових приладів обліку, а у разі їх відсутності - за встановленими нормами;

- витрати, пов'язані з використанням матеріалів, запасних частин, купованих комплектувальних виробів, напівфабрикатів та інших матеріальних ресурсів, необхідних для забезпечення технологічного процесу (витрати визначаються на основі норм використання ресурсів та діючих цін (тарифів), за винятком вартості матеріалів, призначених для переробки);

прямі витрати на оплату праці (заробітна плата та інші виплати працівникам, безпосередньо залученим до технологічного процесу надання послуг) відповідно до [Закону України "Про оплату праці"](#):

- основна заробітна плата працівників відповідно до встановлених норм праці (норм часу, виробітку, обслуговування), тарифних ставок (окладів), відрядних розцінок для робітників та посадових окладів для керівників, фахівців, технічних службовців;

- додаткова заробітна плата виробничого персоналу, що визначається виходячи з розміру встановлених доплат, надбавок, інших заохочувальних та компенсаційних виплат, премій за виконання виробничих завдань і функцій, оплати невідпрацьованого часу.

Планування витрат на оплату праці для включення до тарифів на послуги з централізованого постачання гарячої води провадиться в установленому порядку із забезпеченням мінімальної заробітної плати та інших гарантій з оплати праці, передбачених законодавством;

інші прямі витрати:

- внески на загальнообов'язкове державне соціальне страхування для виробничого персоналу;

- амортизація основних виробничих засобів, інших необоротних матеріальних і нематеріальних активів виробничого призначення, розрахунок якої проводиться відповідно до вимог [Податкового кодексу України](#);

- виробничі витрати, безпосередньо пов'язані з конкретним об'єктом.

Змінні загальноновиробничі та постійні розподілені загальноновиробничі витрати:

- витрати на управління діяльністю з надання послуг, які визначаються виходячи з нормативної чисельності персоналу за штатним розписом, тарифно-кваліфікаційного складу апарату управління цехами та дільницями і встановлених на підприємстві тарифних ставок (окладів), зокрема основної і додаткової заробітної плати, інших заохочувальних та компенсаційних виплат, внесків на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, оплати службових відряджень, витрат з підготовки та перепідготовки кадрів;

- витрати на утримання, експлуатацію, ремонт, страхування, оренду основних засобів, інших необоротних активів загальноновиробничого призначення, утримання пожежної і сторожової охорони об'єктів виробничого призначення, санітарних зон, оплату послуг, пов'язаних з виконанням робіт, що віднесені до процесу надання послуг з централізованого постачання гарячої води, освоєння нових потужностей та проведення



планованих перевірок стану обладнання, регламентних робіт, передбачених проектно-технічною документацією;

- витрати на опалення, освітлення, дезінфекцію, дератизацію виробничих приміщень, вивезення сміття та інші витрати, пов'язані з експлуатацією виробничих приміщень, виходячи з обсягів зазначених робіт, послуг і цін (тарифів) на них;

- витрати на обслуговування основного та допоміжних виробничих процесів (використання малоцінних і швидкозношуваних предметів, забезпечення охорони праці, дотримання вимог техніки безпеки, обов'язкове страхування водіїв автотранспортних засобів, оплата послуг інших підприємств, службові відрядження працівників ремонтних цехів та інших допоміжних виробництв, послуги зв'язку);

- витрати на охорону навколишнього природного середовища;

- витрати на удосконалення технології та організації виробництва;

- амортизація основних засобів, інших необоротних матеріальних і нематеріальних активів загальнопромислового призначення, розрахована відповідно до вимог [Податкового кодексу України](#);

- сплата податків і зборів.

78. До складу адміністративних витрат включаються загальногосподарські витрати, пов'язані з обслуговуванням та управлінням підприємством:

витрати на утримання апарату управління та персоналу, залученого до обслуговування адміністративної інфраструктури, які визначаються виходячи з чисельності персоналу за штатним розписом і встановлених на підприємстві тарифних ставок (окладів) - основної і додаткової заробітної плати, інших заохочувальних та компенсаційних виплат, внесків на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, оплати службових відряджень, витрат на підготовку та перепідготовку кадрів відповідно до законодавства;

амортизація основних засобів, матеріальних необоротних активів, нематеріальних активів адміністративного призначення, визначена відповідно до вимог [Податкового кодексу України](#);

витрати на утримання основних засобів, інших необоротних матеріальних активів адміністративного призначення;

витрати на оплату професійних послуг (юридичні, аудиторські з оцінки майна тощо);

витрати на оплату послуг зв'язку (поштовий, телефонний, телеграфний, телефакс тощо);

витрати на оплату розрахунково-касового обслуговування та інших послуг банків;

витрати, пов'язані із сплатою податків і зборів, крім тих, що включаються до виробничої собівартості послуг;

витрати, пов'язані з використанням малоцінних і швидкозношуваних предметів, придбанням канцелярських товарів, розв'язанням спорів у судах, передплатою періодичних професійних видань.

Обсяг адміністративних витрат визначається із застосуванням нормативного методу на підставі результатів аналізу витрат за попередні роки з урахуванням змін, які передбачаються у плановому періоді, та цін (тарифів) у такому періоді.

79. До складу витрат на збут послуг з централізованого постачання гарячої води включаються витрати, безпосередньо пов'язані із збутом таких послуг, а саме:

витрати на оплату праці персоналу, що безпосередньо здійснює збут споживачам відрахування на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, оплату службових відряджень персоналу;

витрати на підготовку та перепідготовку персоналу, що безпосередньо здійснює збут послуг споживачам;

витрати на оплату інформаційних послуг;

витрати на утримання основних засобів, інших необоротних матеріальних активів (оренда, страхування, ремонт, оплата комунальних послуг, охорона);

витрати на оплату послуг банків та інших установ з приймання і перерахування коштів споживачів за постачання гарячої води;

витрати на придбання канцелярських товарів і виготовлення розрахункових документів про оплату послуг;

витрати на оплату послуг інформаційно-обчислювальних центрів;

витрати на періодичну перевірку, опломбування, обслуговування та ремонт (включаючи демонтаж, транспортування та монтаж після перевірки) будинкових приладів обліку гарячої води, якщо такі прилади є власністю підприємства;

витрати на проведення планових періодичних перевірок, обслуговування і ремонт квартирних засобів обліку гарячої води, у тому числі їх демонтаж, транспортування та монтаж після перевірки, розпломбування та опломбування, а також на формування обмінного фонду квартирних засобів обліку гарячої води;

*{Пункт 79 доповнено новим абзацом згідно з Постановою КМ № 532 від 01.10.2014}*

амортизація основних засобів, інших необоротних матеріальних і нематеріальних активів, підрозділів, що безпосередньо здійснюють збут послуг споживачам, яка розраховується відповідно до вимог [Податкового кодексу України](#).

Обсяг витрат на збут послуг з централізованого постачання гарячої води визначається із застосуванням нормативного методу на підставі результатів аналізу витрат за попередні роки з урахуванням змін, які передбачаються у планованому періоді, та цін (тарифів) у такому періоді.

80. До складу інших операційних витрат включаються витрати, пов'язані з операційною діяльністю з надання послуг, які не увійшли до складу виробничої собівартості, адміністративних витрат і витрат на збут.

81. До складу інших операційних витрат не можуть включатися:

суми списаної безнадійної дебіторської заборгованості та нарахованого резерву сумнівних боргів;

витрати, пов'язані з утриманням об'єктів соціальної інфраструктури;

суми, що відраховуються професійним спілкам (їх організаціям) для проведення культурно-масової і фізкультурної роботи;

суми визнаних штрафів, пені, неустойки;

суми нестачі та втрати від пошкодження цінностей;

витрати, пов'язані з купівлею-продажем іноземної валюти, та втрати від операційної курсової різниці;

суми благодійної допомоги;

собівартість реалізованих виробничих запасів;

інші витрати, не передбачені [розділом III Податкового кодексу України](#) для визначення об'єкта оподаткування.

82. До фінансових витрат включаються витрати на сплату відсотків за користування наданими кредитами та інші витрати, пов'язані із запозиченнями, для цілей інвестиційної (пов'язаної з основною) діяльності.

Фінансові витрати включаються до розрахунку повної собівартості лише за кредитними договорами, запозичення за якими та умови яких узгоджено з уповноваженими органами.

### **Визначення планованого прибутку для врахування в тарифах на послуги з централізованого постачання гарячої води**

83. Планований прибуток визначається як сума коштів, що перевищує суму повної планованої собівартості, і спрямовується на здійснення необхідних інвестицій, погашення основної суми необхідних запозичень та/або інвестування за рахунок власного капіталу в необоротні матеріальні та нематеріальні активи, забезпечення необхідного рівня прибутковості капіталу власників (нарахування дивідендів), відрахування до резервного капіталу та нарахування податку на прибуток.

Планування складової частини зазначеного прибутку, що передбачається для здійснення необхідних інвестицій, провадиться відповідно до інвестиційної програми підприємства, затвердженої згідно з його установчими документами і погодженої в установленому уповноваженими органами порядку.

84. Схвалена уповноваженими органами інвестиційна програма повинна містити планований обсяг використання коштів для здійснення необхідних інвестицій із зазначенням об'єктів і пооб'єктних обсягів інвестування (включаючи придбання та встановлення будинкових приладів обліку теплової енергії), джерел фінансування та графіка здійснення інвестиційних заходів на планований період або більш тривалий строк (з окремим визначенням показників планованого періоду) з відповідними техніко-економічними розрахунками та обґрунтуваннями, що підтверджують їх доцільність і ефективність.

85. Складова частина планованого прибутку, призначена для погашення основної суми запозичень діяльності, визначається лише за тими запозиченнями (договорами), цільове використання яких узгоджене з уповноваженими органами та відсотки за користування якими враховані у складі планованих фінансових витрат.

### **Формування одноставкових тарифів на послуги з централізованого постачання гарячої води**

86. Одиницею калькулювання собівартості послуги з централізованого постачання гарячої води є 1 куб. метр води, підігрітої до нормативної температури.

87. Розрахунок одноставкових тарифів на послуги з централізованого постачання гарячої води проводиться шляхом ділення суми річних планованих витрат, що включаються до повної собівартості, та річного планованого прибутку на планований річний обсяг реалізації послуг, визначений річними планами їх надання відповідно до [пункту 71](#) цього Порядку.

### **Формування двоставкових тарифів на послуги з централізованого опалення і постачання гарячої води**

88. Теплове навантаження об'єкта теплоспоживання визначається технічними умовами на приєднання споживача та договором між теплостачальною організацією і споживачем про використання теплової енергії та гарячої води.

Кількість теплової енергії, використаної для надання послуги з централізованого опалення, визначається за показниками приладів обліку, а в разі їх відсутності - шляхом проведення розрахунку за договірними технічними показниками системи опалення або для житлових будинків - з урахуванням нормативних питомих витрат теплової енергії для опалення будинків відповідного населеного пункту.

Кількість гарячої води, використаної для надання послуги з централізованого постачання гарячої води, визначається за показниками приладів обліку, а за їх відсутності - шляхом проведення розрахунків згідно із встановленими нормами.

89. Розрахунок прибутку підприємств проводиться відповідно до затвердженого рівня рентабельності. Кожна складова частина прибутку, яка включається до умовно-постійної і умовно-змінної частин тарифу, визначається шляхом множення суми відповідних витрат на рівень рентабельності.

### **Формування двоставкового тарифу на послуги з централізованого опалення**

90. [Форма вихідних даних та техніко-економічні показники, необхідні для розрахунку двоставкового тарифу на послуги з централізованого опалення](#), затверджуються Мінрегіоном.

91. Вартість послуг з централізованого опалення складається з умовно-постійної та умовно-змінної частин.

92. До умовно-постійної частини, що пов'язана з необхідністю підтримання в робочому стані системи централізованого опалення, включаються витрати, передбачені

розділом "Формування планованих витрат, що включаються до повної собівартості послуг з централізованого опалення" цього Порядку (за винятком умовно-змінних витрат) та відповідна частина прибутку.

93. До умовно-змінної частини включаються витрати на електроенергію і теплову енергію, які використовуються для потреб централізованого опалення (крім витрат на внутрішні виробничі потреби), та відповідна частина прибутку.

94. Форма розрахунку умовно-постійної та умовно-змінної частин витрат теплопостачального підприємства на послуги з централізованого опалення затверджується Мінрегіоном.

Розподіл прибутку між умовно-постійною і умовно-змінною частинами здійснюється відповідно до [пункту 89](#) цього Порядку.

95. Двоставковий тариф на послуги з централізованого опалення складається з:

умовно-змінної частини тарифу, яка компенсує умовно-змінну частину витрат і визначається з розрахунку на 1 Гкал теплової енергії, використаної для централізованого опалення, або з розрахунку на 1 кв. метр загальної опалюваної площі відповідно до розрахункової норми витрат теплової енергії на опалення у відповідному населеному пункті для житлових будинків, не обладнаних лічильниками теплової енергії, та відповідної частини прибутку;

річної (місячної) абонентської плати, яка компенсує умовно-постійну частину витрат на надання послуг з централізованого опалення і обчислюється з урахуванням теплового навантаження об'єкта теплоспоживання на 1 Гкал/год. для всіх категорій споживачів, а для населення за відсутності в житлових будинках приладів обліку - на 1 кв. метр загальної опалюваної площі відповідно до нормативної величини питомого теплового навантаження системи опалення у відповідному населеному пункті, та відповідної частини прибутку.

96. Розрахунок двоставкового тарифу на послуги з централізованого опалення проводиться окремо для кожної категорії споживачів.

### **Формування двоставкового тарифу на послуги з централізованого постачання гарячої води**

97. Формування статей витрат та їх коригування для розрахунку двоставкового тарифу на послуги з централізованого постачання гарячої води здійснюється із застосуванням механізму формування тарифів на послуги з централізованого опалення і складається з:

умовно-постійної частини (абонентської плати), яка покриває всі витрати (крім віднесених до умовно-змінних витрат), зокрема на виробництво, транспортування і збут гарячої води, і включає витрати води для підживлення мереж та витрати теплової і електричної енергії для її циркуляції у розподільних, внутрішньобудинкових мережах і рушникосушильниках (у разі їх підключення до систем гарячого водопостачання), та відповідної частини прибутку;

умовно-змінної частини, яка частково покриває витрати на виробництво і транспортування від місця приготування до точки споживання планованих обсягів гарячої води, визначених за показниками будинкових приладів обліку або за їх відсутності - за встановленими нормами, і включає витрати на холодну воду в обсягах споживання, витрати теплової енергії на підігрів такої води і електроенергії для її підкачування з метою підвищення тиску (у разі потреби), в тому числі втрати води, теплової і електричної енергії на транспортування і циркуляцію, та відповідної частини прибутку.

98. Витрати теплової та електричної енергії на циркуляцію у розподільних, внутрішньобудинкових мережах і рушникосушильниках визначаються за розрахунком окремо для кожного будинку, а за відсутності даних розрахунків - як стала частка загальної суми витрат теплової і електричної енергії, що припадає на будинок, у такому розмірі:

10 відсотків - за відсутності рушникосушильників;

20 відсотків - за умови їх підключення до систем гарячого водопостачання.

Розподіл прибутку між умовно-постійною і умовно-змінною частинами витрат здійснюється відповідно до [пункту 89](#) цього Порядку.

99. [Форми вихідних даних та техніко-економічні показники, необхідні для розрахунку двоставкового тарифу на послуги з централізованого постачання гарячої води](#), затверджуються Мінрегіоном.

100. Двоставковий тариф на послуги з централізованого постачання гарячої води складається з:

умовно-постійної частини (абонентської плати), яка покриває умовно-постійні витрати і розраховується для окремих будинків згідно з тепловим навантаженням будинкової системи централізованого постачання гарячої води, а для окремих споживачів розподіляється відповідно до кількості помешкань у будинку, та відповідної частини прибутку;

умовно-змінної частини, яка покриває умовно-змінні витрати і розраховується за наявності лічильника на 1 куб. метр спожитої гарячої води, а за його відсутності в житлових будинках на одного мешканця, та відповідної частини прибутку.

101. Розрахунок двоставкового тарифу на послуги з централізованого постачання гарячої води проводиться окремо для кожної категорії споживачів.

### **Подання уповноваженим органам розрахунків**

102. Для встановлення одноставкових тарифів на послуги з централізованого опалення та постачання гарячої води підприємство подає уповноваженим органам заяву і розрахунки тарифів на планований період за встановленими такими органами формами з відповідними розрахунками, підтвердними матеріалами і документами, що використовувалися під час проведення таких розрахунків.

103. Для встановлення двоставкових тарифів на послуги з централізованого опалення та постачання гарячої води підприємство подає уповноваженим органам додатково, крім зазначених у пункті 102 цього Порядку документів, розрахунки тарифів на планований період за встановленою такими органами формою з відповідними розрахунковими і підтвердними матеріалами і документами.

### **Коригування тарифів на послуги з централізованого опалення і постачання гарячої води**

104. У разі зміни протягом строку дії тарифів обсягу окремих витрат, пов'язаних з наданням послуг з централізованого опалення та постачання гарячої води, з причин, які не залежать від підприємства, зокрема збільшення або зменшення податків і зборів, мінімальної заробітної плати, орендної плати та амортизаційних відрахувань, цін (тарифів) на паливно-енергетичні та інші матеріальні ресурси, може проводитися перерахування тарифів шляхом коригування лише тих складових частин їх структури, за якими відбулися цінові зміни в бік збільшення або зменшення.

### **Стимулювання ресурсозбереження на підприємствах**

105. Кошти, що надійшли протягом строку дії тарифів у результаті здійснення заходів з енергозбереження, можуть використовуватися підприємством у встановленому порядку для стимулювання скорочення питомих витрат паливно-енергетичних та інших матеріальних ресурсів, відновлення активів, матеріального заохочення працівників та інших цілей відповідно до законодавства.

*{Розділ "Надання висновку щодо розрахунків економічно обґрунтованих планованих витрат, пов'язаних з виробництвом теплової енергії, її транспортуванням та постачанням, а також наданням послуг з централізованого опалення і постачання гарячої води" виключено на підставі Постанови КМ [№ 269 від 17.07.2014](#)}*

	<b>ЗАТВЕРДЖЕНО</b> <b>постановою Кабінету Міністрів України</b> <b>від 1 червня 2011 р. № 869</b>
--	---



# ПОРЯДОК

## формування тарифів на централізоване водопостачання та водовідведення

### Загальні положення

1. Цей Порядок визначає механізм формування тарифів на централізоване водопостачання та водовідведення для суб'єктів природних монополій та суб'єктів господарювання на суміжних ринках, які провадять або мають намір провадити господарську діяльність з централізованого водопостачання та водовідведення.

2. Цей Порядок застосовується під час установа органамі місцевого самоврядування (далі - уповноважені органи) тарифів на централізоване водопостачання та водовідведення для суб'єктів природних монополій, а також для суб'єктів господарювання на суміжних ринках, зазначених у пункті 1 цього Порядку, та поширюється на таких суб'єктів під час розрахунку таких тарифів.

*{Пункт 2 із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ [№ 602 від 21.08.2013](#), [№ 532 від 01.10.2014](#), [№ 670 від 02.09.2015](#)}*

3. У цьому Порядку терміни вживаються в такому значенні:

базовий період - календарний рік, який передує планованому періоду;

інвестиційна програма - комплекс заходів, затверджений в установленому порядку, для підвищення рівня надійності та забезпечення ефективної роботи систем централізованого водопостачання та водовідведення, який містить зобов'язання суб'єкта господарювання у сфері централізованого водопостачання та водовідведення щодо будівництва (реконструкції, модернізації) об'єктів у зазначеній сфері, поліпшення якості послуг, з відповідними розрахунками та обґрунтуваннями, а також зазначенням джерел фінансування та графіка виконання;

*{Абзац третій пункту 3 в редакції Постанови КМ [№ 1206 від 26.12.2012](#)}*

ліцензіат - суб'єкт господарювання, який одержав ліцензію на провадження господарської діяльності з централізованого водопостачання та/або водовідведення (далі - ліцензована діяльність);

*{Абзац четвертий пункту 3 в редакції Постанови КМ [№ 670 від 02.09.2015](#) з урахуванням змін, внесених Постановою КМ [№ 733 від 16.09.2015](#)}*

операційна діяльність - основна діяльність ліцензіата, а також інші види діяльності, які не є інвестиційною чи фінансовою діяльністю;

основна діяльність - операції, пов'язані з виробництвом або реалізацією товарів, виконанням робіт, наданням послуг, що забезпечують створення основної частки доходу підприємства;

планований період - період тривалістю 12 місяців, на який здійснюються розрахунки тарифів;

споживачі, які є суб'єктами господарювання у сфері централізованого водопостачання та водовідведення, - ліцензіати, які придбавають в іншого ліцензіата питну воду з метою її подальшої реалізації споживачам та/або подають стічні води на очищення іншому ліцензіату за окремими тарифами на централізоване водопостачання та/або водовідведення;

*{Пункт 3 доповнено новим абзацом згідно з Постановою КМ [№ 670 від 02.09.2015](#) з урахуванням змін, внесених Постановою КМ [№ 733 від 16.09.2015](#)}*

споживачі, які не є суб'єктами господарювання у сфері централізованого водопостачання та водовідведення, - фізичні чи юридичні особи, які отримують або мають намір отримати централізоване водопостачання та/або водовідведення;

*{Пункт 3 доповнено новим абзацом згідно з Постановою КМ [№ 670 від 02.09.2015](#) з урахуванням змін, внесених Постановою КМ [№ 733 від 16.09.2015](#)}*

структура тарифів - складових економічно обґрунтованих витрат, пов'язаних із провадженням у планованому періоді певного виду ліцензованої діяльності, які

групуються за статтями, визначеними уповноваженими органами відповідно до стандартів бухгалтерського обліку, що затверджені Мінфіном, та складові планованого прибутку, на основі яких розраховуються та встановлюються тарифи;

тарифи на централізоване водопостачання та водовідведення - вартість одиниці (1 куб. метр) централізованого водопостачання чи водовідведення відповідної якості як грошовий вираз планованих економічно обґрунтованих витрат з урахуванням планованого прибутку.

4. Формування тарифів на централізоване водопостачання та водовідведення здійснюється з урахуванням витрат за кожним видом ліцензованої діяльності, облік яких ведеться ліцензіатом окремо.

5. Ліцензіат здійснює розподіл витрат між видами господарської діяльності, зокрема пов'язаних з централізованим водопостачанням та водовідведенням, в установленому законодавством порядку.

6. Не включаються до розрахунку тарифів витрати, які не використовуються для визначення об'єкта оподаткування відповідно до вимог [розділу III Податкового кодексу України](#) або перевищують межі відповідних витрат.

7. У разі зміни протягом строку дії тарифів обсягу окремих витрат, пов'язаних із провадженням ліцензованої діяльності з централізованого водопостачання та водовідведення, з причин, які не залежать від ліцензіата, зокрема збільшення або зменшення податків і зборів, мінімальної заробітної плати, орендної плати та амортизаційних відрахувань, підвищення або зниження цін і тарифів на паливно-енергетичні та інші матеріальні ресурси, може проводитися перерахування тарифів шляхом коригування лише тих складових частин структури тарифів, за якими відбулися цінові зміни в бік збільшення або зменшення.

8. Кошти, що надійшли протягом строку дії тарифів у результаті здійснення заходів з енергозбереження, можуть використовуватися ліцензіатом у встановленому порядку для стимулювання скорочення питомих витрат паливно-енергетичних та інших матеріальних ресурсів, відновлення активів, матеріального заохочення працівників та інших цілей відповідно до законодавства.

9. Для встановлення тарифів на централізоване водопостачання та водовідведення ліцензіат подає уповноваженим органам у друкованому і електронному вигляді заяву та розрахунки тарифів на планований період за встановленими такими органами формами з відповідними розрахунками, підтвердними матеріалами і документами, що використовувалися під час їх проведення.

### **Загальні вимоги до формування тарифів на централізоване водопостачання та водовідведення**

10. Формування тарифів на централізоване водопостачання та водовідведення здійснюється ліцензіатами відповідно до річних планів ліцензованої діяльності з централізованого водопостачання та водовідведення, економічно обґрунтованих планованих витрат, визначених на підставі державних та галузевих нормативів витрат ресурсів, у тому числі галузевих технологічних нормативів використання питної води на підприємствах водопровідно-каналізаційного господарства з урахуванням основних особливостей технологічних процесів конкретного виробництва, техніко-економічних розрахунків, кошторисів з урахуванням ставок податків і зборів, цін на матеріальні ресурси та послуги у планованому періоді.

11. Річні плани ліцензованої діяльності з централізованого водопостачання та водовідведення складаються окремо за видами такої діяльності (водопостачання, водовідведення) на підставі фактичних за останні п'ять років та прогнозованих обсягів централізованого водопостачання та водовідведення з урахуванням укладених із споживачами договорів та інших техніко-економічних факторів, зокрема:

зміни обсягів централізованого водопостачання та водовідведення в результаті економічного розвитку населеного пункту;

здійснення заходів щодо зменшення обсягу витрат на технологічні потреби у питній воді та її втрат у процесі виробництва і транспортування, оснащення приладами обліку використання водних ресурсів, виробництва та реалізації питної води, підвищення вимог щодо якості послуг з централізованого водопостачання та водовідведення;

удосконалення технологічних процесів підйому та/або подачі води, транспортування і очищення води і стічних вод у результаті автоматизації та механізації виробництва, заміни амортизованих мереж і обладнання, застосування енергозберігаючих технологій;

підвищення рівня організації виробництва та поліпшення умов праці у зв'язку з удосконаленням операційно-виробничого планування, систем управління, поліпшенням матеріально-технічного забезпечення господарської діяльності та вимог щодо економії паливно-енергетичних ресурсів.

Річні плани ліцензованої діяльності з централізованого водопостачання та водовідведення погоджуються в установленому законодавством порядку.

12. Розрахунки тарифів на централізоване водопостачання та водовідведення проводяться шляхом ділення суми річних планованих витрат повної собівартості та річного планованого прибутку на планований річний обсяг централізованого водопостачання та водовідведення, визначений річними планами згідно з пунктом 11 цього Порядку.

13. Калькулювання планованих витрат, що включається до повної собівартості централізованого водопостачання та водовідведення і планованого прибутку здійснюється у розрахунку на 12 місяців.

14. Планування витрат, що включаються до повної собівартості централізованого водопостачання та водовідведення, здійснюється з урахуванням планованих витрат з операційної діяльності та фінансових витрат, пов'язаних з основною діяльністю. Плановані витрати групуються відповідно до стандартів бухгалтерського обліку, затверджених Мінфіном.

До планованих витрат операційної діяльності включаються:

планована виробнича собівартість централізованого водопостачання та водовідведення;

плановані адміністративні витрати, витрати на збут, інші витрати з операційної діяльності, пов'язаної з централізованим водопостачанням та водовідведенням.

15. Планування витрат здійснюється із застосуванням нормативного методу на підставі державних і галузевих нормативів використання матеріальних та паливно-енергетичних ресурсів, норм з оплати праці, нормативів витрат з управління та обслуговування виробництва.

Витрати, об'єктивне нормування яких неможливе, плануються з урахуванням економічно обґрунтованих витрат за попередній рік, прогнозу індексів зміни цін виробників промислової продукції та на підставі кошторисів.

16. Не включаються до розрахунку тарифів витрати, які не використовуються або перевищують межі витрат для визначення об'єкта оподаткування відповідно до [розділу III Податкового кодексу України](#).

17. До повної планованої собівартості централізованого водопостачання та водовідведення включаються витрати на:

амортизацію, визначені відповідно до вимог [Податкового кодексу України](#);

ремонт та інше поліпшення основних фондів у межах, встановлених зазначеним [Кодексом](#).

18. До тарифів на централізоване водопостачання та водовідведення включається планований прибуток.

Планований прибуток визначається як сума коштів, що перевищує суму повної планованої собівартості і спрямовується на здійснення необхідних інвестицій, погашення основної суми запозичень та/або інвестування за рахунок власного капіталу в необоротні матеріальні та нематеріальні активи для провадження ліцензованої діяльності,

забезпечення необхідного рівня прибутковості капіталу власників (нарахування дивідендів), відрахування до резервного капіталу та нарахування податку на прибуток.

Планування складової частини зазначеного прибутку, що передбачається для здійснення необхідних інвестицій для провадження ліцензованої діяльності, провадиться відповідно до інвестиційної програми ліцензіата, затвердженої згідно з його установчими документами і погодженої в установленому уповноваженими органами порядку.

19. Схвалена уповноваженими органами інвестиційна програма повинна містити планований обсяг використання коштів для здійснення необхідних інвестицій із зазначенням об'єктів і пооб'єктних обсягів інвестування (включаючи придбання та встановлення будинкових приладів обліку води), джерел фінансування та графіка здійснення інвестиційних заходів на планований період чи більш тривалий строк (з окремим визначенням показників планованого періоду) з відповідними техніко-економічними розрахунками та обґрунтуваннями, що підтверджують їх доцільність і ефективність.

20. Складова частина планованого прибутку, що спрямовується на погашення основної суми запозичень, використаних для забезпечення провадження ліцензованої діяльності, визначається лише за тими запозиченнями (договорами), цільове використання яких узгоджено з уповноваженими органами та відсотки за користування якими враховані у складі планованих фінансових витрат.

Розрахунок річних планованих витрат, що включаються до повної собівартості централізованого водопостачання та водовідведення

21. Річні плановані витрати, що включаються до повної собівартості централізованого водопостачання та водовідведення, розраховуються на підставі витрат з операційної діяльності та фінансових витрат, пов'язаних з основною діяльністю.

Групування зазначених витрат здійснюється відповідно до стандартів бухгалтерського обліку, затверджених Мінфіном.

22. До складу планованої виробничої собівартості включаються:

прямі матеріальні витрати:

- витрати, пов'язані з використанням електроенергії для технологічних потреб, що визначаються виходячи з обсягів підйому та/або подачі води, пропускання стічних вод, їх очищення, норм питомих витрат паливно-енергетичних ресурсів, установлених відповідно до галузевих нормативів та вимог законодавства з урахуванням особливостей технологічних процесів, які застосовуються на відповідному підприємстві, діючих цін (тарифів) на паливно-енергетичні ресурси. Обсяг таких витрат визначається з урахуванням витрат на зумовлену електромагнітною незбалансованістю електроустановок технологічно шкідливу циркуляцію електричної енергії між джерелами електропостачання та приймачами змінного електричного струму (у разі відсутності приладів обліку її потужність визначається відповідно до нормативів);

- витрати на придбання води в інших підприємств та/або очищення власних стічних вод іншими підприємствами, які плануються відповідно до укладених договорів виходячи з необхідного обсягу подачі питної води та обсягу відведення стічних вод, передбачених річним планом ліцензованої діяльності з централізованого водопостачання та водовідведення, і діючих цін підприємств-постачальників;

- витрати на придбання реагентів для очищення і знезараження питної води та стічних вод. Обсяг таких витрат визначається виходячи з планованих обсягів подачі води, пропускання стічних вод, доз реагентів та цін на них у планованому періоді з урахуванням транспортно-заготівельних витрат. Потреба в реагентах визначається відповідно до технологічного регламенту, затвердженого в установленому законодавством порядку, з урахуванням якості води, технологічних схем очищення, що застосовуються на підприємстві, та фактичних витрат реагентів у попередніх роках;

- інші прямі матеріальні витрати, пов'язані з використанням сировини, основних і допоміжних матеріалів, запасних частин, придбаних комплектувальних виробів,

напівфабрикатів та інших матеріальних ресурсів, необхідних для забезпечення основного технологічного процесу, які можуть бути безпосередньо віднесені до конкретного об'єкта витрат (відповідно до виду діяльності). Обсяг таких витрат визначається згідно з нормами використання відповідних ресурсів з урахуванням фактичних витрат за попередні періоди та цін на них у планованому періоді, за винятком вартості зворотних відходів;

прямі витрати на оплату праці (заробітна плата та інші виплати працівникам, безпосередньо залученим до технологічного процесу централізованого водопостачання та водовідведення) відповідно до [Закону України "Про оплату праці"](#):

- основна заробітна плата виробничого персоналу відповідно до встановлених норм праці (норм часу, виробітку, обслуговування), тарифних ставок (окладів), відрядних розцінок для робітників та посадових окладів для керівників, фахівців, технічних службовців;

- додаткова заробітна плата за працю понад установлені норми, трудові досягнення, особливі умови праці у вигляді доплат і надбавок до тарифних ставок і окладів (за роботу у важких та шкідливих умовах, надурочний час, святкові, неробочі та вихідні дні, нічний час, класність, керівництво бригадами, інші виплати, встановлені законодавством), премій, пов'язаних з виконанням виробничих завдань і функцій, та компенсаційних виплат (за невідпрацьований час, включаючи основні та додаткові відпустки, виконання державних і громадських обов'язків, інші виплати, встановлені законодавством);

- інші заохочувальні та компенсаційні виплати виробничому персоналу (винагороди за підсумками роботи за рік, вислугу років у галузі, інші виплати, встановлені законодавством).

Планування витрат на оплату праці для включення до тарифів здійснюється в установленому порядку із забезпеченням мінімальної заробітної плати та інших гарантій з оплати праці, передбачених законодавством;

інші прямі витрати:

- внески на загальнообов'язкове державне соціальне страхування для виробничого персоналу;

- амортизація основних засобів, інших необоротних матеріальних і нематеріальних активів виробничого призначення, розрахунок яких проводиться відповідно до вимог [Податкового кодексу України](#);

- інші прямі витрати виробничої собівартості, до складу яких включаються всі необхідні виробничі витрати, які можуть бути безпосередньо віднесені до конкретного об'єкта витрат (відповідного виду діяльності, що підлягає ліцензуванню);

змінні загальновиробничі та постійні розподілені загальновиробничі витрати:

- витрати на управління виробництвом (оплата праці, розрахована згідно з вимогами цього пункту, та відрахування на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, оплата службових відряджень апарату управління цехами, дільницями тощо);

- амортизація основних засобів, інших необоротних матеріальних і нематеріальних активів загальновиробничого (цехового, дільничного) призначення, розрахована відповідно до вимог [Податкового кодексу України](#);

- витрати на утримання, експлуатацію, ремонт, страхування, операційну оренду основних засобів та інших необоротних активів загальновиробничого призначення;

- витрати на удосконалення технології та організації виробництва;

- витрати на опалення, освітлення, дезінфекцію, дератизацію, вивезення сміття та інші заходи, пов'язані з утриманням виробничих приміщень;

- витрати на обслуговування виробничого процесу (оплата праці, розрахована відповідно до цього пункту, відрахування на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, оплата службових відряджень виробничого персоналу, крім апарату управління цехів; витрати на здійснення технологічного контролю за виробничими процесами та якістю централізованого водопостачання та водовідведення);



- витрати на охорону праці, дотримання вимог техніки безпеки і охорону навколишнього природного середовища;
- витрати на пожежну і сторожову охорону об'єктів виробничого та загальновиробничого призначення, утримання санітарних зон;
- витрати на оплату послуг спеціалізованих підприємств з проведення планових перевірок стану обладнання, виконання регламентних робіт, зокрема ремонтно-налагоджувальних та інших, передбачених проектно-технічною документацією, освоєння нових потужностей, необхідних для забезпечення централізованого водопостачання та водовідведення;
- сплата податків, зборів;
- інші витрати загальновиробничого призначення.

Змінні загальновиробничі та постійні розподілені загальновиробничі витрати розподіляються між видами діяльності пропорційно прямим витратам.

Обсяг витрат, що включаються до виробничої собівартості, визначається із застосуванням нормативного методу на підставі результатів аналізу витрат за попередні роки з урахуванням змін, які передбачаються у планованому періоді, та цін (тарифів) у такому періоді.

23. До складу адміністративних витрат включаються загальногосподарські витрати, пов'язані з обслуговуванням та управлінням підприємством:

витрати на оплату праці апарату управління підприємством та іншого загальногосподарського персоналу, розраховані відповідно до [пункту 22](#) цього Порядку;

відрахування на загальнообов'язкове державне соціальне страхування апарату управління підприємством та іншого загальногосподарського персоналу виходячи з планованих витрат на оплату праці;

інші витрати на утримання апарату управління підприємством та іншого загальногосподарського персоналу (службові відрядження, підготовка і перепідготовка кадрів, використання малоцінних і швидкозношуваних предметів, придбання канцелярських товарів, періодичних професійних видань);

амортизація основних засобів, інших необоротних матеріальних і нематеріальних активів загальногосподарського використання, визначена відповідно до вимог [Податкового кодексу України](#);

витрати на утримання основних засобів, інших необоротних матеріальних активів загальногосподарського використання (ремонт, оренда, страхування майна, опалення, освітлення, охорона);

витрати на оплату професійних послуг (юридичні, аудиторські, з оцінки майна);

витрати на оплату послуг зв'язку (поштовий, телеграфний, телефонний, телефакс тощо);

витрати на оплату розрахунково-касового обслуговування та інших послуг банків;

витрати, пов'язані із сплатою податків, зборів, крім тих, що включаються до виробничої собівартості;

витрати на розв'язання спорів у судах;

витрати на придбання паливно-мастильних матеріалів для потреб апарату управління підприємством та іншого персоналу, залученого до обслуговування адміністративної інфраструктури.

Обсяг адміністративних витрат визначається із застосування нормативного методу на підставі результатів аналізу витрат за попередні роки з урахуванням змін, які передбачаються у планованому періоді, та цін (тарифів) у такому періоді.

Адміністративні витрати розподіляються між видами діяльності пропорційно виробничій собівартості.

24. До складу витрат на збут включаються витрати, безпосередньо пов'язані із збутом послуг з централізованого водопостачання та водовідведення споживачам, а саме:

витрати на оплату праці персоналу, що безпосередньо здійснює збут послуг з централізованого водопостачання та водовідведення споживачам, розраховані відповідно до [пункту 22](#) цього Порядку;

відрахування на загальнообов'язкове державне соціальне страхування персоналу, що безпосередньо здійснює збут послуг з централізованого водопостачання та водовідведення споживачам, обсяг яких визначається виходячи із планованих витрат на оплату праці;

оплата службових відряджень, витрати на підготовку та перепідготовку персоналу, що безпосередньо здійснює збут послуг з централізованого водопостачання та водовідведення споживачам;

амортизація основних засобів, інших необоротних матеріальних і нематеріальних активів підрозділів, що безпосередньо здійснюють збут послуг з централізованого водопостачання та водовідведення споживачам, яка розраховується відповідно до вимог [Податкового кодексу України](#);

витрати на утримання основних засобів, інших необоротних матеріальних активів, безпосередньо пов'язаних із збутом послуг з централізованого водопостачання та водовідведення (плата за оренду, страхування, ремонт, опалення, освітлення, охорону);

витрати на оплату інформаційних послуг, безпосередньо пов'язаних із збутом послуг з централізованого водопостачання та водовідведення;

витрати на оплату послуг банків та інших установ з приймання і перерахування коштів споживачів за послуги з централізованого водопостачання та водовідведення;

витрати на канцелярські товари і виготовлення розрахункових документів про оплату послуг з централізованого водопостачання та водовідведення;

витрати на періодичну перевірку, опломбування, обслуговування та ремонт (включаючи демонтаж, транспортування і монтаж) засобів обліку води, які є власністю ліцензіата.

Обсяг витрат на збут послуг з централізованого водопостачання та водовідведення визначається із застосуванням нормативного методу на підставі результатів аналізу витрат за попередні роки з урахуванням змін, які передбачаються у планованому періоді, та цін (тарифів) у такому періоді.

Витрати на збут послуг з централізованого водопостачання та водовідведення розподіляються між видами діяльності пропорційно виробничій собівартості.

25. До складу інших операційних витрат включаються витрати, пов'язані з операційною діяльністю централізованого водопостачання та водовідведення, які не увійшли до складу виробничої собівартості, адміністративних витрат та витрат на збут.

До складу інших операційних витрат не можуть включатися:

суми списаної безнадійної дебіторської заборгованості та нарахованого резерву сумнівних боргів;

витрати, пов'язані з утриманням об'єктів соціальної інфраструктури;

суми, що відраховуються професійним спілкам (їх організаціям) для проведення культурно-масової і фізкультурної роботи;

суми визнаних штрафів, пені, неустойки;

суми нестачі та втрати від пошкодження цінностей;

витрати, пов'язані з купівлею-продажем іноземної валюти та втрати від операційної курсової різниці;

благодійна допомога;

собівартість реалізованих виробничих запасів.

Інші операційні витрати розподіляються між видами діяльності пропорційно виробничій собівартості.

26. До фінансових витрат включаються витрати на сплату відсотків за користування отриманими кредитами та інші витрати, пов'язані із запозиченнями, для провадження ліцензованої діяльності.

Фінансові витрати включаються до розрахунку повної собівартості лише за кредитними договорами, запозичення за якими та умови яких узгоджено з уповноваженими органами.

*{Розділ "Надання висновку щодо розрахунків економічно обґрунтованих планованих витрат, пов'язаних з централізованим водопостачанням та водовідведенням" виключено на підставі Постанови КМ № 269 від 17.07.2014}*

## **Особливості формування тарифів на централізоване водопостачання**

27. Формування тарифів ліцензіатами на централізоване водопостачання для споживачів, які є суб'єктами господарювання у сфері централізованого водопостачання та водовідведення, здійснюється з урахуванням:

прямих витрат на забір води з джерел питного водопостачання, доведення її якості до вимог на питну воду, подачу води з очисних споруд до системи водоводів;

прямих витрат на придбання води в інших підприємств, які плануються відповідно до укладених договорів виходячи з необхідного обсягу подачі питної води, передбаченого річним планом ліцензованої діяльності з централізованого водопостачання та водовідведення, і діючих цін підприємств-постачальників;

загальновиробничих, адміністративних, фінансових, інших операційних витрат пропорційно обсягам реалізації централізованого водопостачання споживачам, які є суб'єктами господарювання у сфері централізованого водопостачання та водовідведення, в загальному обсязі реалізації централізованого водопостачання ліцензіата;

планованого прибутку.

Розрахунки тарифів на централізоване водопостачання для споживачів, які є суб'єктами господарювання у сфері централізованого водопостачання та водовідведення, здійснюються шляхом ділення суми планованих економічно обґрунтованих витрат, розрахованих відповідно до цього пункту, на планований обсяг виробництва питної води з урахуванням частини загальних витрат та витрат води пропорційно обсягам реалізації централізованого водопостачання споживачам, які є суб'єктами господарювання у сфері централізованого водопостачання та водовідведення, в загальному обсязі реалізації централізованого водопостачання ліцензіата.

28. Якщо ліцензіат не здійснює транспортування води власними водоводами до систем споживачів, які є суб'єктами господарювання у сфері централізованого водопостачання та водовідведення, формування тарифів на централізоване водопостачання для споживачів, які є суб'єктами господарювання у сфері централізованого водопостачання та водовідведення, здійснюється з урахуванням:

прямих витрат на забір води з джерел питного водопостачання та доведення її якості до вимог на питну воду, подачу води з очисних споруд до системи водоводів;

прямих витрат на придбання води в інших підприємств, які плануються відповідно до укладених договорів виходячи з необхідного обсягу подачі питної води, передбаченого річним планом ліцензованої діяльності з централізованого водопостачання та водовідведення, і діючих цін підприємств-постачальників;

загальновиробничих, адміністративних, фінансових, інших операційних витрат пропорційно обсягам реалізації централізованого водопостачання споживачам, які є суб'єктами господарювання у сфері централізованого водопостачання та водовідведення, в загальному обсязі реалізації централізованого водопостачання ліцензіата;

планованого прибутку.

Розрахунки таких тарифів на централізоване водопостачання для споживачів, які є суб'єктами господарювання у сфері централізованого водопостачання та водовідведення, здійснюються шляхом ділення суми планованих економічно обґрунтованих витрат, розрахованих відповідно до цього пункту, на планований обсяг виробництва питної води.

29. Формування тарифів на централізоване водопостачання споживачам, які не є суб'єктами господарювання у сфері централізованого водопостачання та водовідведення,

здійснюється шляхом ділення різниці між планованими економічно обґрунтованими витратами на централізоване водопостачання з урахуванням планованого прибутку та планованою сумою відшкодування витрат, розрахованих відповідно до пункту 27 або пункту 28 цього Порядку, в обсягах реалізації централізованого водопостачання споживачам, які є суб'єктами господарювання у сфері централізованого водопостачання та водовідведення, на обсяг реалізації централізованого водопостачання споживачам, які не є суб'єктами господарювання у сфері централізованого водопостачання та водовідведення.

*{Порядок доповнено розділом згідно з Постановою КМ № 670 від 02.09.2015}*

### **Особливості формування тарифів на централізоване водовідведення**

30. Формування тарифів ліцензіатами на централізоване водовідведення для споживачів, які є суб'єктами господарювання у сфері централізованого водопостачання та водовідведення, здійснюється з урахуванням:

прямих витрат на очищення стічних вод, транспортування стічних вод споживачів, які є суб'єктами господарювання у сфері централізованого водопостачання та водовідведення, системами ліцензіата;

загальновиробничих, адміністративних, фінансових, інших операційних витрат пропорційно обсягам реалізації централізованого водовідведення споживачам, які є суб'єктами господарювання у сфері централізованого водопостачання та водовідведення, в загальному обсязі реалізації централізованого водовідведення ліцензіата;

планованого прибутку.

31. Якщо ліцензіат не здійснює транспортування стічних вод споживачів, які є суб'єктами господарювання у сфері централізованого водопостачання та водовідведення, власними системами, формування тарифів ліцензіата на централізоване водовідведення для споживачів, які є суб'єктами господарювання у сфері централізованого водопостачання та водовідведення, здійснюється з урахуванням:

прямих витрат на очищення стічних вод;

загальновиробничих, адміністративних, фінансових, інших операційних витрат пропорційно обсягам реалізації централізованого водовідведення споживачам, які є суб'єктами господарювання у сфері централізованого водопостачання та водовідведення, в загальному обсязі реалізації централізованого водовідведення ліцензіата;

планованого прибутку.

32. Розрахунки тарифів на централізоване водовідведення здійснюються шляхом ділення суми планованих економічно обґрунтованих витрат, розрахованих відповідно до пункту 30 або пункту 31 цього Порядку, на планований обсяг очищення ліцензіатом стічних вод.

33. Формування тарифів на централізоване водовідведення для споживачів, які не є суб'єктами господарювання у сфері централізованого водопостачання та водовідведення, здійснюється шляхом ділення різниці між планованими економічно обґрунтованими витратами на централізоване водовідведення з урахуванням планованого прибутку та планованою сумою відшкодування витрат, розрахованих відповідно до пункту 30 або пункту 31 цього Порядку, в обсягах реалізації централізованого водовідведення споживачам, які є суб'єктами господарювання у сфері централізованого водопостачання та водовідведення, на обсяг реалізації централізованого водовідведення споживачам, які не є суб'єктами господарювання у сфері централізованого водопостачання та водовідведення.

*{Порядок доповнено розділом згідно з Постановою КМ № 670 від 02.09.2015}*

## **ПОРЯДОК формування тарифів на послуги з централізованого**

# постачання холодної води, водовідведення (з використанням внутрішньобудинкових систем)

## Загальні положення

1. Цей Порядок визначає механізм формування тарифів на послуги з централізованого постачання холодної води, водовідведення (з використанням внутрішньобудинкових систем) (далі - послуги з централізованого постачання холодної води, водовідведення) для суб'єктів господарювання незалежно від форми власності, які надають послуги з централізованого постачання холодної води, водовідведення.

2. Цей Порядок застосовується під час установлення органами місцевого самоврядування (далі - уповноважені органи) тарифів на послуги з централізованого постачання холодної води, водовідведення для суб'єктів господарювання, зазначених у пункті 1 цього Порядку, та поширюється на таких суб'єктів під час розрахунку тарифів

{Пункт 2 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 670 від 02.09.2015 з урахуванням змін, внесених Постановою КМ № 733 від 16.09.2015}

3. У цьому Порядку терміни вживаються в такому значенні:

базовий період - календарний рік, який передує плановому періоду;

виконавець - суб'єкт господарювання, який надає послуги з централізованого постачання холодної води, водовідведення споживачу;

внутрішньобудинкова система холодного водопостачання - система від зовнішньої стіни будинку (крім транзитних трубопроводів) до першої запірної арматури на відгалуженні від стояка або у разі її відсутності трійника (врізки) включно, що розташований у квартирі споживача (житловому приміщенні в гуртожитку), нежитловому приміщенні в житловому будинку (гуртожитку);

внутрішньобудинкова система водовідведення (відведення холодної та/або гарячої води) - система від місця скидання стоків у перший колодезь на випуску з будинку (колодезь не належить до внутрішньобудинкової системи) до трійника включно на відгалуженні від стояка, що розташований у квартирі споживача (житловому приміщенні в гуртожитку), нежитловому приміщенні в житловому будинку (гуртожитку);

інвестиційна програма - комплекс заходів, затверджений в установленому порядку, для забезпечення раціонального надання та отримання послуг з централізованого постачання холодної води, водовідведення, який містить зобов'язання виконавця у сфері надання послуг з централізованого постачання холодної води, водовідведення щодо будівництва (реконструкції, модернізації) об'єктів у зазначеній сфері, поліпшення якості послуг та обслуговування споживачів, з відповідними розрахунками та обґрунтуваннями, а також зазначенням джерел фінансування та графіка виконання;

операційна діяльність - основна діяльність виконавця, а також інші види діяльності, які не є інвестиційною чи фінансовою діяльністю;

основна діяльність - операції, пов'язані з виробництвом або реалізацією товарів, виконанням робіт, наданням послуг, що забезпечують створення основної частки доходу виконавця;

плановий період - період тривалістю 12 місяців, на який здійснюються розрахунки тарифів на послуги з централізованого постачання холодної води, водовідведення;

структура тарифів на послуги з централізованого постачання холодної води, водовідведення - складові частини економічно обґрунтованих витрат, пов'язаних з наданням у плановому періоді послуг з централізованого постачання холодної води, водовідведення, які групуються за статтями, визначеними уповноваженими органами відповідно до стандартів бухгалтерського обліку, затверджених Мінфіном, та складові частини планового прибутку, на основі яких розраховуються та встановлюються тарифи на послуги з централізованого постачання холодної води, водовідведення;

тарифи на послуги з централізованого постачання холодної води, водовідведення (далі - тарифи на послуги) - вартість надання одиниці (1 куб. метр) послуг з



централізованого постачання холодної води, водовідведення, розрахована на основі економічно обґрунтованих планових витрат з урахуванням планового прибутку.

4. Формування тарифів на послуги здійснюється з урахуванням витрат за кожним видом господарської діяльності, облік яких ведеться виконавцем.

5. Виконавець здійснює розподіл витрат між видами господарської діяльності, зокрема тими, що пов'язані з наданням послуг з централізованого постачання холодної води, водовідведення, в установленому законодавством порядку.

6. Не включаються до розрахунку тарифів на послуги витрати, які не використовуються для визначення об'єкта оподаткування відповідно до [розділу III](#) Податкового кодексу України або перевищують межі відповідних витрат.

7. Для встановлення тарифів на послуги виконавець подає уповноваженим органам заяву і розрахунки тарифів на послуги на плановий період у паперовому та електронному вигляді за встановленою такими органами формою з відповідними підтвердними матеріалами і документами, що використовувалися під час їх проведення.

### **Загальні вимоги щодо формування тарифів на послуги**

8. Формування тарифів на послуги виконавцями здійснюється на підставі річних планів надання послуг з централізованого постачання холодної води, водовідведення, економічно обґрунтованих планових витрат, визначених на підставі державних нормативів (норм) витрат ресурсів, техніко-економічних розрахунків та кошторисів, ставок податків і зборів та цін на матеріальні ресурси та послуги у плановому періоді.

Тарифи на послуги розраховуються з урахуванням витрат та витрат води у внутрішньобудинкових системах відповідно до законодавства.

Витрати на технічне обслуговування та поточний ремонт внутрішньобудинкових систем холодного водопостачання, водовідведення включаються до складу тарифу на послуги з утримання будинків і споруд та прибудинкової території.

Виконання робіт з технічного обслуговування та поточного ремонту внутрішньобудинкових систем холодного водопостачання, водовідведення виконавцем здійснюється згідно з договором, укладеним між ним та власником або балансоутримувачем систем холодного водопостачання, водовідведення або уповноваженою ним особою.

Витрати, пов'язані з виконанням зазначених робіт виконавцем, відшкодовуються власником або балансоутримувачем систем холодного водопостачання, водовідведення або уповноваженою ним особою відповідно до договору.

Планування витрат на технічне обслуговування та поточний ремонт внутрішньобудинкових систем холодного водопостачання, водовідведення здійснюється для кожної інженерної системи та кожного будинку окремо.

9. У річних планах надання послуг з централізованого постачання холодної води, водовідведення зазначаються обсяги планової реалізації таких послуг споживачам, у тому числі житлово-експлуатаційним підприємствам та організаціям для провадження діяльності з утримання будинків і споруд та прибудинкової території.

Обсяг реалізації питної води, водовідведення житлово-експлуатаційним підприємствам та організаціям для провадження діяльності з утримання будинків і споруд та прибудинкової території визначається згідно з [Методикою розроблення технологічних нормативів використання питної води житлово-експлуатаційними підприємствами та організаціями](#), затвердженою в установленому порядку.

Річні плани надання послуг з централізованого постачання холодної води, водовідведення складаються з урахуванням:

обсягів фактично спожитої води за показниками будинкових засобів обліку (в разі їх відсутності - за встановленими нормами споживання);

підвищення технологічного рівня надання послуг шляхом здійснення заходів, спрямованих на їх автоматизацію та механізацію, застосування енергозберігаючих технологій;

підвищення рівня організації роботи з надання послуг та поліпшення умов праці шляхом удосконалення операційно-виробничого планування, систем управління, матеріально-технічного забезпечення господарської діяльності.

Річні плани надання послуг з централізованого постачання холодної води, водовідведення погоджуються в установленому законодавством порядку.

10. До повної планової собівартості послуг з централізованого постачання холодної води, водовідведення включаються визначені відповідно до [Податкового кодексу України](#) витрати на амортизацію, ремонт та інше поліпшення основних фондів.

11. Витрати, що включаються до повної планової собівартості послуг з централізованого постачання холодної води, водовідведення, об'єктивне нормування яких неможливе, плануються з урахуванням економічно обґрунтованих планових витрат за попередній рік, прогнозу індексів зміни цін виробників промислової продукції та на підставі кошторисів.

12. Розрахунки тарифів на послуги проводяться шляхом ділення суми річних планових витрат, що включаються до повної собівартості послуг з централізованого постачання холодної води, водовідведення, та річного планового прибутку на плановий річний обсяг послуг з централізованого постачання холодної води, водовідведення, визначений річними планами надання послуг з централізованого постачання холодної води, водовідведення згідно з пунктом 9 цього Порядку.

### **Визначення обсягу і групування планових витрат, що включаються до повної собівартості послуг з централізованого постачання холодної води, водовідведення**

13. Планування витрат, що включаються до повної собівартості послуг з централізованого постачання холодної води, водовідведення, здійснюється з урахуванням витрат на операційну діяльність та фінансових витрат. Планові витрати групуються відповідно до стандартів бухгалтерського обліку, затверджених Мінфіном.

14. До складу виробничої собівартості послуг з централізованого постачання холодної води, водовідведення включаються:

прямі матеріальні витрати:

- витрати на придбання електричної енергії. Під час розрахунку таких витрат для технологічних потреб також ураховується зумовлена електромагнітною незбалансованістю електроустановок технологічно шкідлива циркуляція електричної енергії між джерелами електропостачання та приймачами змінного електричного струму (у разі відсутності засобів обліку величина її потужності визначається відповідно до нормативів);

- витрати на придбання питної води із системи централізованого водопостачання у виробника для надання послуг з централізованого постачання холодної води та витрати на оплату послуг з відведення стічної води в систему централізованого водовідведення виробника за тарифами, установленими уповноваженими органами, з урахуванням витрат та витрат води у внутрішньобудинкових системах. Обсяги відведення холодної стічної води дорівнюють обсягам спожитої холодної води з урахуванням нормативних витрат та витрат води у внутрішньобудинкових системах, а обсяги відведення гарячої стічної води - фактичним обсягам спожитої гарячої води з урахуванням нормативних витрат та витрат води у внутрішньобудинкових системах;

- витрати, пов'язані з використанням матеріальних ресурсів, необхідних для забезпечення технологічного процесу надання послуг з централізованого постачання холодної води, водовідведення, з урахуванням норм використання ресурсів та діючих цін (тарифів);

прямі витрати на оплату праці (заробітна плата та інші виплати працівникам, безпосередньо залученим до технологічного процесу надання послуг) відповідно до [Закону України](#) "Про оплату праці":

- основна заробітна плата працівників відповідно до встановлених норм праці (норм часу, виробітку, обслуговування), тарифних ставок (окладів), відрядних розцінок для робітників та посадових окладів для керівників, фахівців, технічних службовців;

- додаткова заробітна плата виробничого персоналу, що визначається виходячи з розміру встановлених доплат, надбавок, інших заохочувальних та компенсаційних виплат, премій за виконання виробничих завдань і функцій, оплати невідпрацьованого часу.

Планування витрат на оплату праці для включення до тарифів на послуги здійснюється в установленому порядку із забезпеченням мінімальної заробітної плати та інших гарантій з оплати праці, передбачених законодавством;

інші прямі витрати:

- єдиний внесок на загальнообов'язкове державне соціальне страхування для виробничого персоналу;

- витрати на амортизацію основних виробничих засобів, інших необоротних матеріальних і нематеріальних активів виробничого призначення, визначені відповідно до [Податкового кодексу України](#);

- виробничі витрати, безпосередньо пов'язані з наданням послуг з централізованого постачання холодної води, водовідведення;

змінні загальновиробничі та постійні розподілені загальновиробничі витрати:

- витрати на управління діяльністю щодо надання послуг з централізованого постачання холодної води, водовідведення, які визначаються виходячи з нормативної чисельності персоналу за штатним розписом, тарифно-кваліфікаційного складу загальновиробничого персоналу і встановлених виконавцем тарифних ставок (окладів), зокрема основної і додаткової заробітної плати, інших заохочувальних та компенсаційних виплат, єдиних внесків на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, оплати службових відряджень, витрат на підготовку та перепідготовку кадрів;

- витрати на утримання, експлуатацію, ремонт, страхування, оренду основних засобів, інших необоротних активів загальновиробничого призначення, утримання пожежної і сторожової охорони об'єктів виробничого призначення, оплату робіт, пов'язаних з наданням послуг з централізованого постачання холодної води, водовідведення, освоєння нових потужностей та проведення планових перевірок стану обладнання, регламентних робіт, передбачених проектно-технічною документацією. Витрати на обслуговування обладнання для підкачування води та відводу стічних вод відшкодовує суб'єкт господарювання, у власності або на балансі чи користуванні якого перебуває таке обладнання. Виконавець може на договірних засадах здійснювати експлуатацію, обслуговування та ремонт такого обладнання;

- витрати на опалення, освітлення, дезінфекцію, дератизацію виробничих приміщень, необхідних для надання послуг з централізованого постачання холодної води, водовідведення, вивезення сміття та інші витрати, пов'язані з експлуатацією таких приміщень, виходячи з обсягів зазначених робіт, послуг і цін (тарифів) на них;

- витрати на обслуговування виробничих процесів надання послуг з централізованого постачання холодної води, водовідведення (використання малоцінних і швидкозношуваних предметів, забезпечення охорони праці, дотримання вимог до техніки безпеки, обов'язкове страхування водіїв автотранспортних засобів, оплата послуг інших підприємств, службові відрядження працівників, послуги зв'язку);

- витрати на удосконалення процесів надання послуг з централізованого постачання холодної води, водовідведення;

- витрати на амортизацію основних засобів, інших необоротних матеріальних і нематеріальних активів загальновиробничого призначення, визначені відповідно до [Податкового кодексу України](#);

- витрати, пов'язані із сплатою податків і зборів.

Змінні загальновиробничі та постійні розподілені загальновиробничі витрати розподіляються між видами діяльності пропорційно прямим витратам.

Обсяг витрат визначається із застосуванням нормативного методу на підставі результатів аналізу витрат за попередні роки з урахуванням змін, які передбачаються у плановому періоді, та цін (тарифів) у такому періоді.

15. До складу адміністративних витрат включаються такі загальногосподарські витрати, пов'язані з обслуговуванням та управлінням:

витрати на утримання апарату управління та іншого персоналу, залученого до обслуговування адміністративної інфраструктури, які визначаються виходячи з чисельності персоналу за штатним розписом і встановлених виконавцем тарифних ставок (окладів);

основна і додаткова заробітна плата, інші заохочувальні та компенсаційні виплати, внески на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, оплата службових відряджень, витрати на підготовку та перепідготовку кадрів відповідно до законодавства;

витрати на амортизацію основних засобів, необоротних матеріальних активів, нематеріальних активів адміністративного призначення, визначені відповідно до [Податкового кодексу України](#);

витрати на утримання основних засобів, інших необоротних матеріальних активів адміністративного призначення;

витрати на оплату професійних послуг (юридичних, аудиторських, інформаційних, рекламних тощо);

витрати на оплату послуг зв'язку (поштового, телефонного, телеграфного, телефаксу тощо);

витрати на оплату розрахунково-касового обслуговування та інших послуг банків;

витрати, пов'язані із сплатою податків і зборів, крім тих, що включаються до виробничої собівартості послуг з централізованого постачання холодної води, водовідведення;

витрати, пов'язані з використанням малоцінних і швидкозношуваних предметів, придбанням канцелярських товарів, розв'язанням спорів у судах, передплатою періодичних професійних видань.

Адміністративні витрати розподіляються між видами діяльності пропорційно виробничій собівартості послуг з централізованого постачання холодної води, водовідведення.

Обсяг адміністративних витрат визначається із застосуванням нормативного методу за результатами аналізу витрат за попередні роки з урахуванням змін, які передбачаються у плановому періоді, та цін (тарифів) у такому періоді.

16. До складу витрат на збут послуг з централізованого постачання холодної води, водовідведення (далі - збут послуг) включаються витрати, безпосередньо пов'язані із збутом послуг споживачам, а саме:

витрати на оплату праці персоналу, що безпосередньо здійснює збут послуг споживачам;

відрахування на загальнообов'язкове державне соціальне страхування персоналу, що безпосередньо здійснює збут послуг споживачам, обсяг яких визначається виходячи з планових витрат на оплату праці;

витрати на оплату службових відряджень, підготовку та перепідготовку персоналу, що безпосередньо здійснює збут послуг споживачам;

витрати на амортизацію основних засобів, інших необоротних матеріальних і нематеріальних активів, безпосередньо пов'язаних із збутом послуг споживачам, визначені відповідно до [Податкового кодексу України](#);

витрати на утримання основних засобів, інших необоротних матеріальних активів, безпосередньо пов'язаних із збутом послуг споживачам (плата за оренду, страхування, ремонт, опалення, освітлення, охорону);

витрати на проведення планових періодичних перевірок, обслуговування і ремонт квартирних засобів обліку холодної води, у тому числі їх демонтаж, транспортування та

монтаж після перевірки, розпломбування та опломбування, а також витрати на формування обмінного фонду квартирних засобів обліку холодної води;

витрати, пов'язані з виготовленням розрахункових документів, оплатою послуг єдиних розрахункових та інформаційно-обчислювальних центрів;

витрати, пов'язані з виконанням робіт із збору коштів від споживачів за надані послуги з централізованого постачання холодної води, водовідведення за окремими договорами та дорученнями;

витрати на оплату інформаційних послуг, безпосередньо пов'язаних із збутом послуг;

витрати на оплату послуг банків та інших установ з приймання і перерахування коштів споживачів за надання послуг з централізованого постачання холодної води, водовідведення;

витрати на придбання канцелярських товарів і виготовлення розрахункових документів про оплату послуг з централізованого постачання холодної води, водовідведення.

Обсяг витрат на збут послуг визначається із застосуванням нормативного методу за результатами аналізу витрат за попередні роки з урахуванням змін, які передбачаються у плановому періоді, та цін (тарифів) у такому періоді.

Витрати на збут послуг розподіляються між видами діяльності пропорційно виробничій собівартості послуг з централізованого постачання холодної води, водовідведення.

17. До складу інших операційних витрат включаються витрати, пов'язані з провадженням операційної діяльності, які не ввійшли до складу виробничої собівартості послуг з централізованого постачання холодної води, водовідведення та адміністративних витрат.

Інші операційні витрати розподіляються між видами діяльності пропорційно виробничій собівартості послуг з централізованого постачання холодної води, водовідведення.

18. До складу інших операційних витрат не можуть включатися:

суми списаної безнадійної дебіторської заборгованості та нарахованого резерву сумнівних боргів;

витрати, пов'язані з утриманням об'єктів соціальної інфраструктури;

суми, що відраховуються професійним спілкам (їх організаціям) для проведення культурно-масової і фізкультурної роботи;

суми визнаних штрафів, пені, неустойки;

суми нестачі та втрати від пошкодження цінностей;

витрати, пов'язані з купівлею-продажем іноземної валюти, та втрати від операційної курсової різниці;

суми благодійної допомоги;

собівартість реалізованих виробничих запасів;

інші витрати, не передбачені [розділом III](#) Податкового кодексу України для визначення об'єкта оподаткування.

19. До фінансових витрат включаються витрати на сплату відсотків за користування отриманими кредитами та інші витрати, пов'язані із запозиченнями, для цілей інвестиційної діяльності (пов'язаної з основною).

Фінансові витрати включаються до розрахунку повної собівартості послуг з централізованого постачання холодної води, водовідведення лише за кредитними договорами, запозичення за якими та умови яких узгоджено з уповноваженими органами.

### **Визначення планового прибутку для врахування в тарифах на послуги**

20. Плановий прибуток визначається як сума коштів, що перевищує суму повної планової собівартості послуг з централізованого постачання холодної води, водовідведення, і спрямовується на здійснення необхідних інвестицій, погашення основної суми необхідних запозичень та/або інвестування за рахунок власного капіталу в



необоротні матеріальні і нематеріальні активи, забезпечення необхідного рівня прибутковості капіталу (нарахування дивідендів), відрахування до резервного капіталу та нарахування податку на прибуток.

Планування складової частини зазначеного прибутку, що передбачається для здійснення необхідних інвестицій, здійснюється відповідно до інвестиційної програми виконавця, затвердженої згідно з його установчими документами і погодженої в установленому уповноваженим органом порядку.

21. Схвалена уповноваженим органом інвестиційна програма повинна містити плановий обсяг використання коштів для здійснення необхідних інвестицій із зазначенням об'єктів з відповідними обсягами інвестування, джерел фінансування та графіка виконання інвестиційної програми на плановий період або більш тривалий строк з відповідними техніко-економічними розрахунками та обґрунтуваннями, що підтверджують їх доцільність і ефективність.

22. Складова частина планового прибутку, що спрямовується на погашення основної суми запозичень, використаних для провадження діяльності щодо надання послуг з централізованого постачання холодної води, водовідведення, визначається лише за тими запозиченнями (договорами), цільове використання яких узгоджено з уповноваженим органом та відсотки за користування якими враховані у планових фінансових витратах.

23. Кошти, зекономлені виконавцем у результаті виконання інвестиційної програми, використовуються для технічного переоснащення, модернізації, енергозбереження об'єктів, які використовуються під час надання послуг з централізованого постачання холодної води, водовідведення.

*{Постанову доповнено Порядком згідно з Постановою КМ № 532 від 01.10.2014}*

	<b>ЗАТВЕРДЖЕНО</b> <b>постановою Кабінету Міністрів України</b> <b>від 1 червня 2011 р. № 869</b>
--	---

## **ПОРЯДОК**

### **формування тарифів на послуги з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій**

*{У тексті Порядку слова “відрахування із заробітної плати внесків до Пенсійного фонду України та інших фондів соціального страхування” в усіх відмінках замінено словами “сума єдиного внеску на загальнообов’язкове державне соціальне страхування” у відповідному відмінку згідно з Постановою КМ № 515 від 17.07.2015}*

#### **Загальна частина**

1. Цей Порядок визначає механізм формування тарифів на послуги з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій і поширюється на суб'єктів господарювання всіх форм власності, які надають послуги (далі - виконавці), суб'єктів господарювання всіх форм власності, що спеціалізуються на виконанні окремих послуг, на умовах субпідрядних договорів з виконавцями (далі - субпідрядники), органи місцевого самоврядування, власників, орендарів житлових будинків (гуртожитків), власників (наймачів) квартир (житлових приміщень у гуртожитках), власників нежитлових приміщень у житлових будинках (гуртожитках).

2. Тариф на послуги з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій (далі - тариф на послуги) є сукупною (загальною) вартістю надання таких послуг, розрахованою на основі економічно обґрунтованих планованих (нормативних) витрат з урахуванням планового прибутку та податку на додану вартість або єдиного податку.

*{Абзац перший пункту 2 в редакції Постанови КМ № 515 від 17.07.2015}*

Тариф на послуги враховує вартість отриманих послуг з централізованого постачання холодної води (з урахуванням втрат та витрат води у внутрішньобудинкових системах), водовідведення (з використанням внутрішньобудинкових систем) в обсягах, визначених за приладами обліку або відповідно до [Методики розроблення технологічних нормативів використання питної води житлово-експлуатаційними підприємствами та організаціями](#), затвердженої в установленому порядку.

*{Пункт 2 доповнено новим абзацом згідно з Постановою КМ № 532 від 01.10.2014}*

Тариф на послуги розраховується окремо за кожним будинком залежно від запланованих кількісних показників послуг, що фактично повинні надаватися для забезпечення належного санітарно-гігієнічного, протипожежного, технічного стану будинків і споруд та прибудинкових територій з урахуванням [переліку послуг](#) згідно з додатком до цього Порядку.

З власниками (наймачами) квартир (житлових приміщень у гуртожитку) та власниками, орендарями нежитлових приміщень у житловому будинку (гуртожитку) укладається договір про надання послуг з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій (далі - договір про надання послуг).

Послуги надаються з урахуванням встановленого рішенням органу місцевого самоврядування тарифу, його структури, періодичності та строків надання послуг. Копія такого рішення є невід'ємною частиною договору про надання послуг.

Інформація про перелік послуг з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій, їх вартість, структуру тарифу, його зміну з обґрунтуванням її необхідності доводиться до відома споживачів у [порядку](#), затвердженому Мінрегіоном.

3. Під час встановлення тарифу на послуги необхідно забезпечувати прозорість визначення вартості усіх послуг з розрахунку на 1 кв. метр загальної площі квартири, житлового приміщення у гуртожитку та нежитлового приміщення у житловому будинку (гуртожитку).

4. Тариф на послуги для гуртожитків, що призначаються для проживання одиноких громадян (житловими приміщеннями спільно користуються кілька осіб, які не перебувають у сімейних стосунках), розраховується згідно з цим Порядком. Вартість послуг з розрахунку на ліжко-місце визначається як добуток тарифу на норму житлової площі для однієї особи в гуртожитку.

### **Розрахунок нормативних витрат**

5. Калькуляційною одиницею є 1 кв. метр загальної площі, що перебуває у власності або наймі фізичної чи юридичної особи.

6. Під час розрахунку нормативних витрат виконавцем та субпідрядником враховуються:

*{Абзац перший пункту 6 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 515 від 17.07.2015}*

середньомісячні витрати з оплати праці (далі - заробітна плата) та середньомісячні матеріальні витрати на рік окремо за статтями експлуатаційних витрат;

плановані трудовитрати, що не можуть перевищувати розмір, передбачений нормами часу та нормами обслуговування для робітників і виробничого персоналу, що встановлюються Мінрегіоном.

Під час планування організації робіт, пов'язаних з наданням послуг з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій на умовах субпідряду, розрахунок витрат здійснюється субпідрядником з дотриманням вимог цього Порядку.

*{Пункт 6 доповнено абзацом згідно з Постановою КМ № 515 від 17.07.2015}*

7. Витрати з прибирання прибудинкової території (ручним та механізованим способами) ( $V_{пр}$ ) визначаються за формулою

$$\begin{aligned} V_{пр} &= (V_p + V_m) : \Pi, \\ V_p &= O_s + V_\phi + H + M + I, \\ V_m &= (\Pi_{пр} \times H_{прт}) \times V_{м1}, \end{aligned}$$

де  $V_p$  - витрати з прибирання прибудинкової території без залучення спеціалізованих машин (механізмів) (ручним способом);  $V_m$  - витрати з прибирання прибудинкової території із залученням спеціалізованих машин (механізмів) (механізованим способом);  $P$  - сумарна загальна площа (зазначена у технічному паспорті житлового будинку (гуртожитку) квартир (житлових приміщень у гуртожитку) та нежитлових приміщень у житловому будинку (гуртожитку) (якщо в технічному паспорті житлового будинку (гуртожитку) не відображені та невідкореговані площі, необхідні для розрахунку тарифу на послуги, застосовуються площі, які зазначені в актах, складених за результатами проведених обмірів житлового фонду);  $O_z$  - заробітна плата;  $V_\phi$  - сума єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування;  $H$  - накладні витрати;  $M$  - матеріальні витрати;  $I$  - обов'язкові платежі до бюджету;  $P_{пр}$  - площа прибудинкової території, яка прибирається механізованим способом;  $H_{пр}$  - норматив (норма) прибирання одиниці площі прибудинкової території спеціалізованими машинами (механізмами);

$V_{м1}$  - вартість машино-години роботи спеціалізованих машин (механізмів).

У разі виконання робіт з прибирання прибудинкової території на умовах субпідряду витрати визначаються з урахуванням положень пункту 6 цього Порядку.

*{Пункт 7 в редакції Постанови КМ № 515 від 17.07.2015}*

8. Витрати з прибирання сходових кліток (ручним та механізованим способами) ( $V_c$ ) визначаються за формулою

$$\begin{aligned} V_c &= (V_p + V_m) : P_{жк}, \\ V_p &= O_z + V_\phi + H + M + I, \\ V_m &= (P_{ск} \times H_{прс}) \times V_{м1}, \end{aligned}$$

де  $V_p$  - витрати з прибирання сходових кліток без залучення спеціалізованих машин (механізмів) (ручним способом);  $V_m$  - витрати з прибирання сходових кліток із залученням спеціалізованих машин (механізмів) (механізованим способом);  $P_{жк}$  - сумарна загальна площа (зазначена у технічному паспорті житлового будинку (гуртожитку) квартир (житлових приміщень у гуртожитку) та нежитлових приміщень у житловому будинку (гуртожитку), які мають окремі виходи безпосередньо на сходові клітки, що влаштовані з урахуванням вимог державних будівельних норм та зазначені у технічних паспортах на нежитлові приміщення (якщо в технічному паспорті житлового будинку (гуртожитку) не відображені та невідкореговані площі, необхідні для розрахунку тарифу на послуги, застосовуються площі, які зазначені в актах, складених за результатами проведених обмірів житлового фонду);  $P_{ск}$  - площа сходових кліток, яка прибирається механізованим способом;  $H_{прс}$  - норматив (норма) прибирання одиниці площі сходових кліток спеціалізованими машинами (механізмами);  $V_{м1}$  - вартість машино-години роботи спеціалізованих машин (механізмів).

У разі виконання робіт з прибирання сходових кліток на умовах субпідряду витрати визначаються з урахуванням положень пункту 6 цього Порядку.

*{Пункт 8 в редакції Постанови КМ № 515 від 17.07.2015}*

9. Витрати з вивезення побутових відходів (збирання, зберігання, перевезення, перероблення, утилізація, знешкодження та захоронення), нараховані для фізичних осіб, реєстрація місця проживання яких здійснена за адресою житлового будинку (гуртожитку), ( $V_{\phi o}$ ) визначаються за формулою

$$V_{\phi o} = (V_{вн} + V_{внв} + V_{внв} + V_{пн} + H) : P_{жк},$$

*{Абзац перший пункту 9 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 515 від 17.07.2015}*

де  $P_{жк}$  - сумарна загальна площа (зазначена у технічному паспорті житлового будинку (гуртожитку) квартир (житлових приміщень у гуртожитку) (якщо в технічному паспорті житлового будинку (гуртожитку) не відображені та невідкореговані площі, необхідні для розрахунку тарифу на послуги, застосовуються площі, які зазначені в актах, складених за результатами проведених обмірів житлового фонду);  $V_{вн}$  - вартість вивезення твердих

відходів (збирання, зберігання, перевезення, перероблення, утилізація, знешкодження та захоронення), що визначається за формулою

$$B_{me} = K_{\phi o} \times H_{me} \times T_{me},$$

*{Абзац другий пункту 9 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 515 від 17.07.2015}*

де  $K_{\phi o}$  - кількість фізичних осіб, реєстрація місця проживання яких здійснена за адресою житлового будинку (гуртожитку);  $H_{me}$  - норма вивезення твердих відходів у куб. метрах на одну фізичну особу з розрахунку на місяць, що затверджується органом місцевого самоврядування в установленому порядку;  $T_{me}$  - тариф на вивезення 1 куб. метра твердих відходів (без урахування податку на додану вартість), встановлений органом місцевого самоврядування;

$B_{ve}$  - вартість вивезення великогабаритних відходів (збирання, зберігання, перевезення, перероблення, утилізація, знешкодження та захоронення), що визначається за формулою

$$B_{ve} = K_{\phi o} \times H_{ve} \times T_{ve},$$

де  $H_{ve}$  - норма вивезення великогабаритних відходів у куб. метрах на одну фізичну особу з розрахунку на місяць, що затверджується органом місцевого самоврядування в установленому порядку;  $T_{ve}$  - тариф на вивезення 1 куб. метра великогабаритних відходів (без урахування податку на додану вартість), встановлений органом місцевого самоврядування;

$B_{pe}$  - вартість вивезення ремонтних відходів (збирання, зберігання, перевезення, перероблення, утилізація, знешкодження та захоронення), що визначається за формулою

$$B_{pe} = K_{\phi o} \times H_{pe} \times T_{pe},$$

де  $H_{pe}$  - норма вивезення ремонтних відходів у куб. метрах на одну фізичну особу з розрахунку на місяць, що затверджується органом місцевого самоврядування в установленому порядку;  $T_{pe}$  - тариф на вивезення 1 куб. метра ремонтних відходів (без урахування податку на додану вартість), встановлений органом місцевого самоврядування;

$B_{ri}$  - вартість вивезення рідких відходів (збирання, зберігання, перевезення, перероблення, утилізація, знешкодження та захоронення), що утворюються в будинку за відсутності централізованого водопостачання та каналізації і зберігаються у вигрібних ямах, визначається за формулою

$$B_{ri} = K_{\phi o} \times H_{ri} \times T_{ri},$$

де  $H_{ri}$  - норма вивезення рідких відходів у куб. метрах на одну фізичну особу з розрахунку на місяць, що затверджується органом місцевого самоврядування в установленому порядку;  $T_{ri}$  - тариф на вивезення 1 куб. метра рідких відходів (без урахування податку на додану вартість), встановлений органом місцевого самоврядування.

Витрати з вивезення побутових відходів, що утворилися в результаті діяльності підприємств, установ та організацій, які розташовані в нежитлових приміщеннях житлового будинку (гуртожитку), ( $B_{no}$ ) не включаються у розрахунок нормативних витрат, пов'язаних з утриманням будинків і споруд та прибудинкових територій для власників квартир (житлових приміщень у гуртожитку), і визначаються окремо для кожного підприємства, установи та організації залежно від виду діяльності за формулою

$$B_{no} = H_{no} \times K_{op} \times T_{no} : \Pi_{zn},$$

де  $H_{no}$  - норма вивезення побутових відходів у куб. метрах на місяць, що затверджується органом місцевого самоврядування, для підприємств, установ та організацій, які розташовані у нежитлових приміщеннях житлового будинку (гуртожитку), на одиницю розрахунку (місце в готелі, робоче або учнівське місце, 1 кв. метр площі тощо);  $K_{op}$  - кількість таких одиниць розрахунку;  $T_{no}$  - тариф на вивезення 1

куб. метра побутових відходів (без урахування податку на додану вартість), встановлений органом місцевого самоврядування;  $P_{\text{н}}$  - загальна площа нежитлових приміщень, в яких розташоване підприємство, установа або організація.

У разі коли виконавець власними силами проводить деякі операції поводження з побутовими відходами (збирання, зберігання, перевезення, перероблення, утилізація, знешкодження та захоронення), їх вартість розраховується виходячи з планованої собівартості відповідно до [Порядку формування тарифів на послуги з вивезення побутових відходів](#), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 26 липня 2006 р. № 1010 (Офіційний вісник України, 2006 р., № 30, ст. 2137).

Послуга з вивезення побутових відходів може бути визначена згідно з рішенням органу місцевого самоврядування як окрема комунальна послуга. У такому разі тариф на послуги визначається без урахування витрат з вивезення побутових відходів.

Врахування накладних витрат (Н) у розрахунку згідно з формулою, наведеною в абзаці першому цього пункту, здійснюється виконавцем у разі забезпечення вивезення побутових відходів на умовах договорів субпідряду.

*{Пункт 9 доповнено абзацом згідно з Постановою КМ № 515 від 17.07.2015}*

У разі надання послуг з вивезення побутових відходів безпосередньо виконавцем накладні витрати враховуються у тарифах на послуги з вивезення побутових відходів, що розраховуються згідно з [Порядком формування тарифів на послуги з вивезення побутових відходів](#), затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 26 липня 2006 р. № 1010 (Офіційний вісник України, 2006 р., № 30, ст. 2137).

*{Пункт 9 доповнено абзацом згідно з Постановою КМ № 515 від 17.07.2015}*

10. Витрати з прибирання підвалу, технічних поверхів та покрівлі ( $B_{\text{т}}$ ) визначаються за формулою

$$B_{\text{т}} = (O_{\text{т}} + V_{\text{ф}} + H + M + I) : P_{\text{н}}$$

У разі виконання робіт з прибирання підвалу, технічних поверхів та покрівлі на умовах субпідряду витрати визначаються з урахуванням положень пункту 6 цього Порядку.

*{Пункт 10 в редакції Постанови КМ № 515 від 17.07.2015}*

11. Витрати з технічного обслуговування ліфтів ( $B_{\text{л}}$ ) визначаються за формулою

$$B_{\text{л}} = (B_{\text{л}} \times K_{\text{л}} + H) : P_{\text{н}}$$

*{Абзац перший пункту 11 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 515 від 17.07.2015}*

де  $B_{\text{л}}$  - вартість обслуговування (без електроенергії) одного ліфта з розрахунку на місяць (обчислюється відповідно до Порядку встановлення вартості технічного обслуговування ліфтів та систем диспетчеризації, затвердженого Мінрегіоном);  $K_{\text{л}}$  - кількість ліфтів у житловому будинку (гуртожитку);  $P_{\text{н}}$  - сумарна загальна площа квартир (житлових приміщень у гуртожитку), нежитлових приміщень у житловому будинку (гуртожитку) (крім квартир (житлових приміщень у гуртожитку) та нежитлових приміщень у житловому будинку (гуртожитку) першого поверху).

*{Абзац другий пункту 11 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 515 від 17.07.2015}*

Врахування накладних витрат (Н) у розрахунку згідно з формулою, наведеною у цьому пункті, здійснюється виконавцем у разі забезпечення технічного обслуговування ліфтів на умовах договорів субпідряду.

*{Пункт 11 доповнено абзацом згідно з Постановою КМ № 515 від 17.07.2015}*

У разі надання послуг з технічного обслуговування ліфтів безпосередньо виконавцем накладні витрати враховуються у базовій ціні технічного обслуговування ліфта, що розраховується згідно з [Порядком встановлення вартості технічного обслуговування ліфтів та систем диспетчеризації](#).

*{Пункт 11 доповнено абзацом згідно з Постановою КМ № 515 від 17.07.2015}*



12. Витрати з обслуговування систем диспетчеризації ( $V_{ca}$ ) визначаються за формулою:

$$V_{ca} = (O_3 + V_\phi + H + M + I) : \Pi_1.$$

У разі виконання робіт з обслуговування систем диспетчеризації на умовах субпідряду витрати визначаються з урахуванням положень пункту 6 цього Порядку.

*{Пункт 12 доповнено абзацом згідно з Постановою КМ № 515 від 17.07.2015}*

*{Пункт 12 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 515 від 17.07.2015}*

13. Витрати з технічного обслуговування внутрішньобудинкових систем гарячого і холодного водопостачання, водовідведення, централізованого опалення і зливової каналізації та з ліквідації аварій у внутрішньоквартирних мережах визначаються за кожною інженерною системою окремо.

У разі виконання робіт з технічного обслуговування внутрішньобудинкових систем субпідрядним способом витрати визначаються згідно з договорами, укладеними між виконавцем та субпідрядниками.

Внутрішньобудинковою системою гарячого, холодного водопостачання та централізованого опалення є система від зовнішньої стіни будинку (крім транзитних трубопроводів) до першої запірної арматури на відгалуженні від стояка або (у разі її відсутності) трійника (врізки) включно, що знаходиться у квартирі споживача (житлового приміщення у гуртожитку), нежитлового приміщення у житловому будинку (гуртожитку).

Внутрішньобудинковою системою водовідведення є система від місця скидання стоків у першій колодязь на випуску з будинку (колодязь не належить до внутрішньобудинкової системи) до трійника включно на відгалуженні від стояка, що знаходиться у квартирі споживача (житлового приміщення у гуртожитку), нежитлового приміщення у житловому будинку (гуртожитку).

Загальна вартість технічного обслуговування внутрішньобудинкових інженерних систем визначається як сума вартості технічного обслуговування наявних у житловому будинку (гуртожитку) внутрішньобудинкових систем.

Вартість обслуговування обладнання для підкачування води відшкодовує суб'єкт господарювання, у власності або на балансі чи в користуванні якого перебуває таке обладнання.

Витрати з промивання внутрішньобудинкових систем централізованого опалення та вартість виконання робіт з гідравлічного випробування внутрішньобудинкових систем централізованого опалення з урахуванням вартості води враховується під час визначення витрат з технічного обслуговування внутрішньобудинкових систем централізованого опалення.

У разі відхилення водно-хімічних параметрів теплоносія від нормативних витрати з промивання систем централізованого опалення (крім відкритих систем теплопостачання) відшкодовує виробник теплової енергії.

Примірний перелік робіт з технічного обслуговування визначається Мінрегіоном.

14. Витрати з дератизації ( $V_{dp}$ ) визначаються за формулою

$$V_{dp} = (\Pi_n \times T_{dp} + K_c \times T_k + H) : \Pi_1,$$

*{Абзац перший пункту 14 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 515 від 17.07.2015}*

де  $\Pi_n$  - площа підвалу (першого поверху) житлового будинку (гуртожитку);  $T_{dp}$  - середньомісячний тариф на проведення дератизаційних робіт (на 1 кв. метр площі дератизації);  $K_c$  - кількість сміттєприймальних камер будинку;  $T_k$  - середньомісячний тариф на проведення дератизаційних робіт в одній сміттєприймальній камері будинку.

Середньомісячний тариф на проведення дератизаційних робіт визначається за калькуляцією відповідної санітарно-епідеміологічної служби.

15. Витрати з дезінсекції ( $V_{di}$ ) визначаються за формулою

$$V_{di} = (T_{di} \times \Pi_n + H) : \Pi_1,$$

*{Абзац перший пункту 15 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 515 від 17.07.2015}*

де  $T_{д}$  - вартість проведення робіт з дезінсекції, визначена згідно з калькуляцією відповідної санітарно-епідеміологічної служби (на 1 кв. метр площі).

16. Витрати з обслуговування димових та вентиляційних каналів ( $V_{двк}$ ) визначаються за формулою

$$V_{двк} = V_{д} + V_{в},$$

де  $V_{д}$  - витрати на обслуговування димових каналів;  $V_{в}$  - витрати на обслуговування вентиляційних каналів;

$$V_{д} = (O_{д} + V_{ф} + H + M + I) \times D_{фд} : (П_{д} \times D_{кд}),$$

де  $D_{кд}$  - нормативна кількість димових каналів;  $D_{фд}$  - фактична кількість димових каналів;

$$V_{в} = (O_{в} + V_{ф} + H + M + I) \times D_{фв} : (П_{в} \times D_{кв}),$$

де  $D_{кв}$  - нормативна кількість вентиляційних каналів;  $D_{фв}$  - фактична кількість вентиляційних каналів.

У разі виконання робіт з обслуговування димових та вентиляційних каналів на умовах субпідряду витрати визначаються з урахуванням положень пункту 6 цього Порядку та виходячи з вартості обслуговування одного димового та вентиляційного каналу, кількості димових, вентиляційних каналів і періодичності їх обслуговування.

*{Пункт 16 в редакції Постанови КМ № 515 від 17.07.2015}*

17. Вартість робіт з технічного обслуговування та поточного ремонту мереж електропостачання та електрообладнання, необхідних для електрозабезпечення технічних цілей будинку (освітлення місць загального користування, електропостачання ліфтів, підкачування води), систем протипожежної автоматики та димовидалення, а також за наявності інших внутрішньобудинкових інженерних систем, не зазначених у [пунктах 13 і 18](#) цього Порядку, у разі виконання таких робіт виконавцем визначається за формулою, наведеною в [пункті 10](#) цього Порядку.

*{Абзац перший пункту 17 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 258 від 12.04.2017}*

У разі виконання зазначених робіт (у тому числі робіт з обслуговування та ремонту мереж електропостачання та електрообладнання, необхідних для електрозабезпечення технічних цілей будинку (освітлення місць загального користування, електропостачання ліфтів, підкачування води)) на умовах субпідряду витрати на такі роботи визначаються відповідно до договорів, укладених на поточний рік, та з урахуванням положень [пункту 6](#) цього Порядку.

*{Абзац другий пункту 17 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 258 від 12.04.2017}*

*{Пункт 17 в редакції Постанови КМ № 515 від 17.07.2015}*

18. Витрати з проведення поточного ремонту конструктивних елементів, внутрішньобудинкових систем гарячого і холодного водопостачання, водовідведення, централізованого опалення та зливової каналізації і технічних пристроїв будинків та елементів зовнішнього упорядження, розташованих на закріпленій в установленому порядку прибудинковій території (зокрема, спортивних, дитячих та інших майданчиків), визначаються з урахуванням кошторисної вартості кожного виду робіт відповідно до державних будівельних норм та правил, стандартів (у разі відсутності норм на окремі будівельні роботи у державних будівельних нормах та правилах, стандартах вартість кожного виду робіт визначається згідно з калькуляцією, розробленою виконавцем робіт). Примірний перелік робіт з поточного ремонту визначається центральним органом виконавчої влади з питань житлово-комунального господарства.

*{Абзац перший пункту 18 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 515 від 17.07.2015}*

У разі виконання робіт з поточного ремонту на умовах субпідряду витрати визначаються з урахуванням положень пункту 6 цього Порядку.

*{Пункт 18 доповнено абзацом згідно з Постановою КМ № 515 від 17.07.2015}*

19. Витрати з поливання дворів, клумб і газонів ( $V_{\text{вл}}$ ) визначаються за формулою

$$V_{\text{вл}} = (P_{\text{д}} \times H_{\text{д}} \times D_{\text{д}} + P_{\text{г}} \times H_{\text{г}} \times D_{\text{г}}) \times T_{\text{в}} + H) : P_{\text{в}},$$

*{Абзац перший пункту 19 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 515 від 17.07.2015}*

де  $P_{\text{д}}$  - площа дворів;  $P_{\text{г}}$  - площа газонів та (або) клумб;  $H_{\text{д}}$  - норма витрат води з поливання дворів;  $H_{\text{г}}$  - норма витрат води з поливання газонів та (або) клумб;  $D_{\text{д}}$  - розрахункова кількість днів за пору року, коли проводиться поливання дворів;  $D_{\text{г}}$  - розрахункова кількість днів за пору року, коли проводиться поливання газонів та (або) клумб;  $T_{\text{в}}$  - ціна 1 куб. метра води, використаної для поливання.

20. Витрати на прибирання і вивезення снігу, посипання призначеної для проходу та проїзду частини прибудинкової території протижелезними сумішами (зимове прибирання) ( $V_{\text{пр}}$ ) визначаються з урахуванням діючих норм часу на виконання зазначених робіт, матеріально-технічних ресурсів та фактичної площі посипання частини прибудинкової території за формулою

$$V_{\text{пр}} = (V_{\text{рз}} + V_{\text{мз}}) : P_{\text{в}},$$
$$V_{\text{рз}} = O_{\text{з}} + V_{\text{ф}} + H + M + I,$$
$$V_{\text{мз}} = (P_{\text{прт}} \times H_{\text{прт}}) \times V_{\text{м1}},$$

де  $V_{\text{рз}}$  - витрати із зимового прибирання прибудинкової території без залучення спеціалізованих машин (механізмів) (ручним способом);  $V_{\text{мз}}$  - витрати із зимового прибирання прибудинкової території із залученням спеціалізованих машин (механізмів).

У разі виконання зазначених робіт на умовах субпідряду витрати визначаються з урахуванням положень пункту 6 цього Порядку.

*{Пункт 20 в редакції Постанови КМ № 515 від 17.07.2015}*

21. Витрати з експлуатації номерних знаків на будинках ( $V_{\text{ез}}$ ) визначаються за формулою

$$V_{\text{ез}} = (V_{\text{з}} \times C + H) : (H_{\text{е}} \times P_{\text{в}}),$$

*{Абзац перший пункту 21 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 515 від 17.07.2015}*

де  $V_{\text{з}}$  - вартість номерного знака;  $C$  - кількість знаків на будинку;  $H_{\text{е}}$  - строк експлуатації номерних знаків (місяців).

22. Витрати з освітлення місць загального користування і підвальних приміщень та підкачування води ( $V_{\text{о}}$ ) визначаються за формулою

$$V_{\text{о}} = (T_{\text{е}} \times H_{\text{е}} + H) : P_{\text{в}},$$

*{Абзац перший пункту 22 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 515 від 17.07.2015}*

де  $T_{\text{е}}$  - тариф на 1 кВт·г електроенергії;  $H_{\text{е}}$  - кількість електроенергії, що використовується для освітлення місць загального користування, підвальних приміщень та підкачування води з розрахунку на місяць.

*{Абзац другий пункту 22 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 515 від 17.07.2015}*

23. Витрати з енергопостачання для ліфтів ( $V_{\text{е}}$ ) визначаються за формулою

$$V_{\text{е}} = (H_{\text{е}} \times T_{\text{е}} \times K_{\text{л}} + H) : P_{\text{в}},$$

*{Абзац перший пункту 23 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 515 від 17.07.2015}*

де  $H_{\text{е}}$  - середня кількість електроенергії для одного ліфта з розрахунку на місяць;  $T_{\text{е}}$  - тариф на 1 кВт·г електроенергії.

*{Пункт 24 виключено на підставі Постанови КМ № 532 від 01.10.2014}*

25. Вартість інших послуг (утримання служб консьержів, вбудованих паркінгів, установа і утримання пристроїв замково-переговорного зв'язку тощо) сплачується

понад розмір плати за послуги на підставі договорів, укладених між власниками житлових будинків (гуртожитків), власниками (наймачами) квартир (житлових приміщень у гуртожитку), власниками нежитлових приміщень у житловому будинку (гуртожитку) та відповідними надавачами послуг.

26. Вартість робіт з підготовки житлового фонду до сезонної експлуатації враховується під час визначення вартості технічного обслуговування та поточного ремонту конструктивних елементів, інженерних мереж та систем, технічних пристроїв будинку та елементів зовнішнього упорядження, що розташовані на прибудинковій території.

27. Вартість додаткових послуг, що не пов'язані з утриманням будинків і споруд та прибудинкових територій і надаються у гуртожитках для проживання сімей, визначається понад розмір плати за послуги на підставі договорів, укладених відповідними надавачами послуг з наймачами та (або) власниками житлових приміщень у гуртожитках.

### **Розрахунок накладних витрат**

28. До накладних витрат належать загальновиробничі та адміністративні витрати.

Обсяг загальновиробничих витрат визначається у відсотках до фонду заробітної плати основних робітників виконавця з урахуванням кошторисної вартості зазначених витрат відповідно до законодавства.

Обсяг адміністративних витрат визначається у відсотках до обсягу прямих витрат з урахуванням загальновиробничих витрат.

У разі неможливості здійснення об'єктивного нормування окремих елементів накладних витрат такі витрати визначаються на підставі фактичних витрат за попередній рік.

*{Пункт 28 в редакції Постанови КМ № 515 від 17.07.2015}*

29. У разі коли виконавець надає інші види послуг, що не пов'язані з утриманням будинків і споруд та прибудинкових територій, розподіл накладних витрат здійснюється окремо за складовими послуги з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій відповідно до бази розподілу, визначеної розпорядчим документом про облікову політику, та з урахуванням умов, викладених в абзацах чотирнадцятому і п'ятнадцятому пункту 9 та абзацах третьому і четвертому пункту 11 цього Порядку.

*{Пункт 29 в редакції Постанови КМ № 515 від 17.07.2015}*

30. До загальновиробничих витрат належать витрати з:

1) утримання апарату управління виробництвом - витрати з оплати праці апарату управління виробництвом з сумою єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування;

2) утримання виробничого персоналу - витрати з оплати праці виробничого персоналу (комірники, молодший обслуговуючий персонал тощо) з сумою єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування;

3) оплати службових відряджень працівників апарату управління виробництвом;

4) амортизації основних засобів виробничого призначення, крім амортизації, що включається у витрати з утримання та експлуатації машин і обладнання;

5) утримання основних засобів виробничого призначення та їх поточного ремонту;

6) охорони праці;

7) забезпечення пожежної та сторожової охорони об'єктів виробничого призначення;

8) оплати послуг з опалення, освітлення, водопостачання та водовідведення, а також іншого утримання виробничих приміщень, які безпосередньо пов'язані із процесом надання послуг з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій.

*{Пункт 30 доповнено підпунктом 8 згідно з Постановою КМ № 515 від 17.07.2015}*

31. До адміністративних витрат належать витрати з:

1) утримання апарату управління підприємством;

2) оплати праці персоналу управління підприємством з сумою єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування;

- 3) оплати службових відряджень персоналу управління підприємством;
- 4) забезпечення пожежної та сторожової охорони об'єктів адміністративного призначення;
- 5) оплати вартості використання та обслуговування технічних засобів управління (обчислювальних центрів, вузлів зв'язку, засобів сигналізації), канцелярські та поштово-телеграфні витрати;
- 6) оплати аудиторських перевірок, робіт (послуг) консультативного та інформаційного характеру;
- 7) оплати праці загальногосподарського персоналу з сумою єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування;
- 8) амортизації основних засобів адміністративного призначення;
- 9) утримання та поточного ремонту основних засобів загальногосподарського призначення;
- 10) охорони праці та техніки безпеки;
- 11) підготовки (перепідготовки) кадрів;
- 12) сплати податків і зборів (обов'язкових платежів), крім тих, що включаються у виробничу собівартість, а також інші витрати адміністративного призначення;
- 13) оплати розрахунково-касового обслуговування та інших послуг банків;  
*{Пункт 31 доповнено підпунктом 13 згідно з Постановою КМ № 515 від 17.07.2015}*
- 14) оплати послуг з опалення, освітлення, водопостачання та водовідведення, а також іншого утримання адміністративних приміщень, які безпосередньо пов'язані із процесом надання послуг з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій.  
*{Пункт 31 доповнено підпунктом 14 згідно з Постановою КМ № 515 від 17.07.2015}*  
*{Розділ "Надання висновку щодо розрахунків економічно обґрунтованих планованих витрат на надання послуг з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій" виключено на підставі Постанови КМ № 269 від 17.07.2014}*

### **Розрахунок планованого прибутку**

33. Рівень рентабельності визначається з урахуванням необхідності сплати податку на прибуток підприємств та спрямування частини коштів, отриманих як прибуток, на технічне переоснащення підприємств.

34. Виконавці під час виконання робіт можуть у разі потреби здійснювати перерозподіл витрат у структурі тарифів на послуги без зміни загального обсягу таких витрат та з урахуванням фактичної вартості наданих послуг у межах встановлених тарифів.

35. Кошти, зекономлені підприємством у результаті здійснення заходів з модернізації інженерних систем і енергозбереження, використовуються для подальшого технічного переоснащення, модернізації такого підприємства, а також енергозбереження.

### **Коригування тарифів на послуги**

36. Метою коригування тарифів, що розраховуються згідно з цим Порядком, є забезпечення відшкодування у повному обсязі економічно обґрунтованих планованих витрат, що враховуються під час визначення повної собівартості послуг, планованого прибутку та податку на додану вартість.

Механізм коригування тарифів на послуги запроваджується у разі, коли протягом строку дії таких тарифів змінюються ставки податків і зборів (обов'язкових платежів), рівень заробітної плати у виконавця відповідно до законодавства, Генеральної та галузевої угод, ціни (тарифи) на паливно-енергетичні та матеріальні ресурси.

Коригуванню підлягають лише складові витрат, за якими відбулися цінові зміни у бік збільшення (зменшення), що сприятиме забезпеченню економічної обґрунтованості та прозорості запровадження механізму коригування тарифів на послуги.

37. Коригування тарифів на послуги здійснюється за формулою

$$T_{\text{сн}} = T_{\text{дн}} \times K_{\text{зв}},$$



де  $T_{ск}$  - скоригований тариф;  $T_{лк}$  - тариф, що діє на момент коригування;  $K_{вн}$  - коефіцієнт зміни витрат, пов'язаних з наданням послуг.

38. Коефіцієнт зміни витрат, пов'язаних з наданням послуг, визначається за формулою

$$K_{вн} = 1 + \Pi_{зн} \times (B_{зн} - B_{зд}) : B_{зд} + \Pi_{ел} \times (T_{ен} - T_{ел}) : T_{ел} + \Pi_{пал} \times (\Pi_{мн} - \Pi_{пл}) : \Pi_{пл} + \sum[\Pi_{м} \times (\Pi_{мн} - \Pi_{мл}) : \Pi_{мл}] + \sum[\Pi_{ен} \times (B_{ен} - B_{ел}) : B_{ел}],$$

*{Абзац перший пункту 38 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 515 від 17.07.2015}*

де  $\Pi_{зн}$  - питома вага витрат із заробітної плати і сума єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування у структурі діючого тарифу на послуги;  $B_{зн}$  - витрати із заробітної плати і сума єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування з розрахунку на місяць, у якому здійснюється коригування діючого тарифу на послуги;  $B_{зд}$  - витрати із заробітної плати та сума єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування на дату встановлення діючого тарифу на послуги;  $\Pi_{ел}$  - питома вага витрат з електроенергії у структурі діючого тарифу на послуги;  $T_{ен}$  - тариф на електроенергію з розрахунку на місяць, у якому здійснюється коригування діючого тарифу;  $T_{ел}$  - тариф на електроенергію на дату встановлення діючого тарифу;  $\Pi_{пал}$  - питома вага витрат із закупівлі пально-мастильних матеріалів у структурі діючого тарифу;  $\Pi_{мн}$  - ціна пально-мастильних матеріалів з розрахунку на місяць, у якому здійснюється коригування діючого тарифу на послуги;  $\Pi_{пл}$  - ціна пально-мастильних матеріалів на дату встановлення діючого тарифу на послуги;  $\Pi_{м}$  - питома вага витрат на матеріали, комплектувальні вироби, обладнання у структурі діючого тарифу на послуги;  $\Pi_{мн}$  - ціна на матеріали, комплектувальні вироби, обладнання з розрахунку на місяць, у якому здійснюється коригування діючого тарифу на послуги;  $\Pi_{пл}$  - ціна на матеріали, комплектувальні вироби, обладнання на дату встановлення діючого тарифу на послуги;  $\Pi_{ен}$  - питома вага витрат на оплату послуг субпідрядників у структурі діючого тарифу на послуги;  $B_{ен}$  - вартість послуг субпідрядників з розрахунку на місяць, у якому здійснюється коригування діючого тарифу на послуги;  $B_{ел}$  - вартість послуг субпідрядників на дату встановлення діючого тарифу на послуги.

*{Абзац другий пункту 38 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 515 від 17.07.2015}*

	Додаток до Порядку
--	-----------------------

## ПЕРЕЛІК

### послуг з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій

- Прибирання прибудинкової території
- Прибирання сходових кліток
- Вивезення побутових відходів (збирання, зберігання, перевезення, перероблення, утилізація, знешкодження та захоронення)
- Прибирання підвалу, технічних поверхів та покрівлі
- Технічне обслуговування ліфтів
- Обслуговування систем диспетчеризації
- Технічне обслуговування внутрішньобудинкових систем:
  - гарячого водопостачання
  - холодного водопостачання
  - водовідведення
  - централізованого опалення
  - зливної каналізації

Дератизація

Дезінсекція

Обслуговування димових та вентиляційних каналів

{Абзац п'ятнадцятий в редакції Постанови КМ № 515 від 17.07.2015}

Технічне обслуговування та поточний ремонт мереж електропостачання та електрообладнання, необхідних для електрозабезпечення технічних цілей будинку (освітлення місць загального користування, електропостачання ліфтів, підкачування води), систем протипожежної автоматики та димовидалення, а також інших внутрішньобудинкових інженерних систем у разі їх наявності

{Абзац шістнадцятий із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ № 515 від 17.07.2015, № 258 від 12.04.2017}

Поточний ремонт конструктивних елементів, внутрішньобудинкових систем гарячого і холодного водопостачання, водовідведення, централізованого опалення та зливової каналізації і технічних пристроїв будинків та елементів зовнішнього упорядження, що розміщені на закріпленій в установленому порядку прибудинковій території (в тому числі спортивних, дитячих та інших майданчиків)

Поливання дворів, клумб і газонів

Прибирання і вивезення снігу, посипання частини прибудинкової території, призначеної для проходу та проїзду, протиожеледними сумішами

Експлуатація номерних знаків на будинках

Освітлення місць загального користування і підвалів та підкачування води

Енергопостачання ліфтів

{Абзац двадцять третій виключено на підставі Постанови КМ № 532 від 01.10.2014}

**ЗАТВЕРДЖЕНО**

**постановою Кабінету Міністрів України  
від 1 червня 2011 р. № 869**

## **ПОРЯДОК**

### **розрахунку роздрібного тарифу на електричну енергію**

1. Цей Порядок встановлює механізм і спосіб розрахунку ліцензіатами з постачання електричної енергії за регульованим тарифом роздрібних тарифів для споживачів.

2. Роздрібний тариф, за яким споживач оплачує спожиту електричну енергію, складається із закупівельної ціни електричної енергії на оптовому ринку електричної енергії та/або у безпосередніх виробників електричної енергії з урахуванням обсягу її нормативних технологічних витрат у місцевих (локальних) електричних мережах, тарифу на передачу електричної енергії місцевими (локальними) електричними мережами відповідного класу напруги ліцензіата з постачання електричної енергії за регульованим тарифом, на території ліцензованої діяльності якого перебуває споживач, та складової, яка забезпечує покриття витрат з постачання електричної енергії.

3. Роздрібний тариф на електричну енергію розраховується за такою формулою:

$$T_{ij} = \frac{Ц_p^{сз}}{\prod_{j=1}^i (1 - k_j)} + T_j^M + T_i^П,$$

де і - група споживачів (перша група - суб'єкти господарської діяльності та фізичні особи - підприємці, друга група - міське та сільське населення);

і - клас напруги (визначається у порядку, затвердженому НКРЕ);

Ц<sub>р</sub><sup>сз</sup> - прогнозована середня закупівельна ціна електричної енергії у розрахунковому місяці, на який встановлюються роздрібні тарифи на електричну енергію (розраховується у порядку, затвердженому НКРЕ);

$k_j$  - економічний коефіцієнт нормативних технологічних витрат електричної енергії на передачу місцевими (локальними) електричними мережами відповідного класу напруги, що затверджується НКРЕ;

$T_j^m$  - тариф на передачу електричної енергії місцевими (локальними) електричними мережами, який розраховується згідно з методикою, що затверджується НКРЕ (гривень/МВт·г);

$T_i$  - тариф на постачання електричної енергії, який розраховується згідно з методикою, що затверджується НКРЕ (гривень/МВт·г).

*{Порядок встановлення роздрібних цін на природний газ для населення втратив чинність на підставі Постанови КМ № 74 від 02.03.2015}*

	<b>ЗАТВЕРДЖЕНО</b> постановою Кабінету Міністрів України від 1 червня 2011 р. № 869
--	---

## **ЗМІНИ,**

### **що вносяться до постанов Кабінету Міністрів України**

1. У [Порядку формування тарифів на послуги з вивезення побутових відходів](#), затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 26 липня 2006 р. № 1010 (Офіційний вісник України, 2006 р., № 30, ст. 2137; 2007 р., № 16, ст. 586; 2009 р., № 51, ст. 1737):

пункт 8 після слова "рідкі" доповнити словом ", небезпечні";

абзац четвертий пункту 15 після слів "необоротних матеріальних" доповнити словами "і нематеріальних";

в абзаці першому пункту 24 слово "Програма" замінити словами "Інвестиційна програма підприємства у сфері".

2. У [постанові Кабінету Міністрів України від 20 травня 2009 р. № 529](#) "Про затвердження Порядку формування тарифів на послуги з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій і Типового договору про надання послуг з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій" (Офіційний вісник України, 2009 р., № 40, ст. 1353):

1) у постанові:

у назві постанови слова "Порядку формування тарифів на послуги з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій і" виключити;

абзац другий пункту 1 виключити;

2) у [Типовому договорі про надання послуг з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій](#), затвердженому зазначеною постановою:

у пункті 2 слова "затвердженого (погодженого)" замінити словом "встановленого";

у тексті Типового договору слова "власником нежитлового приміщення" замінити словами "власником, орендарем нежитлового приміщення".

	<b>ЗАТВЕРДЖЕНО</b> постановою Кабінету Міністрів України від 1 червня 2011 р. № 869
--	---

## **ПЕРЕЛІК**

### **постанов Кабінету Міністрів України, що втратили чинність**

1. [Постанова Кабінету Міністрів України від 10 липня 2006 р. № 955](#) "Про затвердження Порядку формування тарифів на виробництво, транспортування, постачання теплової енергії та послуги з централізованого опалення і постачання гарячої води" (Офіційний вісник України, 2006 р., № 28, ст. 2019).
2. [Постанова Кабінету Міністрів України від 12 липня 2006 р. № 959](#) "Про затвердження Порядку формування тарифів на послуги з централізованого водопостачання та водовідведення" (Офіційний вісник України, 2006 р., № 28, ст. 2021).
3. Пункт 1 [постанови Кабінету Міністрів України від 8 грудня 2006 р. № 1697](#) "Про заходи щодо подальшого вдосконалення механізму забезпечення природним газом вітчизняних споживачів" (Офіційний вісник України, 2006 р., № 50, ст. 3321).
4. Пункти 3 і 4 [змін, що вносяться до постанов Кабінету Міністрів України](#), затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 27 лютого 2007 р. № 297 (Офіційний вісник України, 2007 р., № 16, ст. 586).
5. [Постанова Кабінету Міністрів України від 5 вересня 2007 р. № 1094](#) "Про внесення змін до Тимчасового порядку установлення роздрібних цін на природний газ для потреб населення" (Офіційний вісник України, 2007 р., № 67, ст. 2580).
6. [Постанова Кабінету Міністрів України від 24 жовтня 2007 р. № 1267](#) "Про внесення змін до постанов Кабінету Міністрів України від 10 липня 2006 р. № 955 і від 12 липня 2006 р. № 959" (Офіційний вісник України, 2007 р., № 82, ст. 3052).
7. Пункт 4 [змін, що вносяться до постанов Кабінету Міністрів України](#), затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 28 січня 2009 р. № 36 (Офіційний вісник України, 2009 р., № 8, ст. 242).
8. [Постанова Кабінету Міністрів України від 2 квітня 2009 р. № 400](#) "Про внесення змін до Порядку формування тарифів на виробництво, транспортування, постачання теплової енергії та послуги з централізованого опалення і постачання гарячої води і Порядку формування тарифів на послуги з централізованого водопостачання та водовідведення" (Офіційний вісник України, 2009 р., № 33, ст. 1118).
9. Пункт 3 [постанови Кабінету Міністрів України від 20 травня 2009 р. № 682](#) "Про заходи з модернізації систем теплопостачання" (Офіційний вісник України, 2009 р., № 51, ст. 1728).
10. [Постанова Кабінету Міністрів України від 3 вересня 2009 р. № 937](#) "Про доповнення Порядку формування тарифів на послуги з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій" (Офіційний вісник України, 2009 р., № 68, ст. 2353).
11. [Постанова Кабінету Міністрів України від 2 грудня 2009 р. № 1296](#) "Про внесення змін до Порядку формування тарифів на виробництво, транспортування, постачання теплової енергії та послуги з централізованого опалення і постачання гарячої води і Порядку формування тарифів на послуги з централізованого водопостачання та водовідведення" (Офіційний вісник України, 2009 р., № 94, ст. 3207).
12. [Постанова Кабінету Міністрів України від 24 лютого 2010 р. № 182](#) "Деякі питання формування тарифів на виробництво, транспортування, постачання теплової енергії, послуги з централізованого опалення і постачання гарячої води та послуги з централізованого водопостачання та водовідведення" (Офіційний вісник України, 2010 р., № 13, ст. 631).
13. [Постанова Кабінету Міністрів України від 2 березня 2010 р. № 231](#) "Про внесення змін до Порядку формування тарифів на виробництво, транспортування, постачання теплової енергії та послуги з централізованого опалення і постачання гарячої води" (Офіційний вісник України, 2010 р., № 16, ст. 751).